

Handelingen 11-12-13-14-15

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1982-1983

Vergaderingen van maart 1983

BENOEMING INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIE NEDERLANDSE TAALUNIE
MOGELIJKE OVERNAME NV DEMOOR TE DROGENBOS
MELDINGSPLICHT INDUSTRIELE AFVALSTOFFEN
VERNIEUWING EXPLOITATIEVERGUNNINGEN BEDRIJVEN
SANERINGSLENING DEFICITAIRE GEMEENTEN
RUILVERKADELING POLDERGEBIED SINT-GILLIS-MEERDONK-BEVEREN
CHEMISCHE VERONTREINIGING ALBERTKANAAL SCHOTEN
PIJPLEIDING KAMTHOUTSE HEIDE
PHILLIPS PETROLEUM TESSENDERLO
BODEMVERVUILING IN LIMBURG
GEVOLGEN ZURE REGENS
LAMLEGGING MEDIABIB
ASFALTERINGSWERKEN SCHELDEPOLDER ZELE-DIJK
PROBLEMATIEK BIBLIOTHEEKSECTOR
MIDDELENBEGROTING 1983
UITGAVENBEGROTING 1983
BEHEER AFVALSTOFFEN
VEILIGHEID VLAMINGEN BUITENSLANDS
GEVOLGEN REGERINGSBESLISSING OP VLAAMS BELEID
VERTRAAGDE TOEKENNING VERWERVINGSPREMIE

I n h o u d

Nr. 11

21 maart 1983

Berichten van verhindering, blz. 383

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 383

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 383

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 383

Voorstellen van decreet

Indiening, blz. 383

Verwijzing, blz. 384

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 384

Voorstellen tot wijziging van het reglement

Indiening en verwijzing, blz. 384

Verslagen

Indiening en verwijzing, blz. 384

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 385

Jaarverslagen

Indiening, blz. 385

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65), blz. 385

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 385

Benoeming van de interparlementaire commissie van de Nederlandse taalunie, blz. 385

Dringende vraag (R.v.O. art. 66)

Dringende vraag van de heer D. Vervae tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de stand van zaken omtrent een mogelijke overname van de NV Demoor te Drogenbos, blz. 386

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs over de meldingsplicht inzake industriële afvalstoffen blz. 386

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs voor de vernieuwing van vervallen exploitatievergunningen voor bedrijven, blz. 387

Vraag van de heer A. Bourgeois tot de heer M. Galle Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over de saneringsvoorwaarden voor deficitaire gemeenten en de praktische uitvoeringsmodaliteiten ter rake, blz. 388

Vraag van de heer L. Dierickx tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de ruilverkaveling in het poldergebied Sint-Gillis-Meerdonk-Beveren en de gevolgen daarvan voor be-

schermde natuurgebieden in die streek, blz. 388

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de aanwezigheid van doorgeroeste vaten en tanks met chemicaliën langsheen het Albertkanaal te Schoten, blz. 389

Vraag van de heer L. Dierickx tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de stand van zaken betreffende de aanleg van een pijpleiding door het natuurreservaat Kalmthoutse heide, blz. 390

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het gevolg dat zal worden gegeven aan het standpunt van de Raad van State inzake het bedrijf Phillips Petroleum te Tessenderlo, blz. 391

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bodemvervuiling in Limburg en de in dat verband laatsttijdig genomen maatregelen, blz. 391

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over oorzaken en gevolgen van zure regens en de ter zake vereiste maatregelen, blz. 392

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur over het lamleggen van het overheidsinitiatief Mediabib, blz. 393

Vraag van de heer N. De Batselier tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over asfalteringswerken in de Scheldepolder te Zele-Dijk en een mogelijke bescherming van dat natuurgebied, blz. 394

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de besparingen en het personeelsbeleid in de bibliotheeksector, blz. 394

Regeling van de werkzaamheden, blz. 395

Samenstelling van commissies

Wijziging onder de vaste leden, blz. 396

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 6 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2 - 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 8 (1982-1983)-Nr. 1 (Bijlagen I tot VII) tot 5 - 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking, blz. 396

Sprekers : de heren H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting ; F. Vermeiren, verslaggever ; C. De Clercq, verslaggever ; G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewyck, P. Van Grembergen, W. Seeuws, R. Maes, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 6 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2 - 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 429

Regeling van de werkzaamheden, blz. 430

Bijlage

Begrotingstabel, blz. 431

Nr. 12

22 maart 1983
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 435

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 435

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen 1 tot VII) tot 5 - 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Economie en werkgelegenheid, blz. 435

Sprekers : de heren E. Bockstal, verslaggever ; J. Dupré, A. Denys, N. De Batselier, O. Van Ooteghem, M. Olivier, L. Vanvelthoven, W. Desaeeyere, L. Dhoore

Regeling van de werkzaamheden, blz. 457

Nr. 13 **22 maart 1983**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 459

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Economie en werkgelegenheid, blz. 459

Sprekers : de heren L. Van den Bosch, E. Desutter, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid ; A. Denys, L. Dhoore

Regeling van de werkzaamheden, blz. 467

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen
- 174 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 467

Sprekers : de heren C. Marchand, verslaggever ; J. Ansoms, J. Sleenckx, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs ; H. Suykerbuyk, D. Vervaeke

Artikelsgewijze bespreking, blz. 472

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot

mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen van de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting), Leefmilieu en waterbeleid, blz. 472

Sprekers : de heren M. Capoen, verslaggever ; C. Marchand, G. Anthuenis, L. Vanvelthoven, J. Caudron, E. Desutter, J. Somers, P. Matthys, R. Maes, J. Sleenckx, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs ; P. Peeters, W. Peeters

Voorstel van resolutie van de heer M. Capoen c.s. betreffende de veiligheid van Vlamingen in het buitenland, in casu Serge Berten in Guatemala
- 99 (1982-1983)-Nrs. 1 tot 4

Bespreking, blz. 501

Sprekers : de heren H. Van Wambeke, verslaggever ; M. Capoen, H. Suykerbuyk

Regeling van de werkzaamheden, blz. 502

Nr. 14 **23 maart 1983**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 503

Ontwerp van decreet houdende begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting), Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, blz. 503

Sprekers : de heer A. Bourgeois, verslaggever ; mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren W. Seeuws, E. Beysen, J. Van Elewycq, A. De Beul,

A. Diegenant, mevrouw L. Detiège, de heer R. Declercq

Regeling van de werkzaamheden, blz. 522

Nr. 15 **23 maart 1983**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 523

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, blz. 523

Sprekers : de heren E. Desutter, J. Van Elewycq, H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 531

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 6 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2
- 7 (1982-1983)-Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 53 1

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen
- 174 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 532

Voorstel van resolutie van de heer M. Capoen c.s. betreffende de veiligheid van Vlamingen in het buitenland, in casu Serge Berten in Guatemala
- 99 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 4
Hoofdelijke stemming, blz. 533

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de gevolgen van de beslissing van 30 januari jongstleden van de centrale regering op het beleid van de Vlaamse Executieve
Hoofdelijke stemming, blz. 534

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

– 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen 1 tot VII) tot 5

– 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, blz. 535

Sprekers : de heren I. Van Belle, P. Peeters, E. Baldewijns, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur ; J. Van Elewyck, A. De Beul, H. Weckx, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren J. Sleenckx, E. Balde-

Regeling van de werkzaamheden, blz. 547

Vraag van de heer I. Van Belle tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, over de trage afhandeling van de dossiers inzake toekenning van de verwervingspremie, blz. 547

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

– 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen 1 tot VII) tot 5

– 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Huisvesting, blz. 549

Sprekers : de heren W. Taelman, ver-

slaggever ; T. Kelchtermans, E. Flament, L. Vanvelthoven, J. De Seranno, O. Meyntjens, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting ; mevrouw R. De Backer-Van Ocken

Regeling van de werkzaamheden, blz. 565

Bijlagen

Lijst van de inkomsten der theaters die de drempel van 5 of 10 procent eigen inkomsten niet halen, blz. 569

Antwoorden van de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, op specifieke tijdens het begrotingsdebat gestelde vragen, blz. 571

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Belmans, A. Coppieters, mevrouw M. Van Puymbroeck ; gezondheidsredenen.

J. Ansoms, M. Bourry, J. De Bremaeker, J. Gabriels, F. Geyselings, M. Heughebaert, W. Kuijpers, L. Pans, J. Thys, M. Van Daele ; ambtsverplichtingen.

J. Nut kewitz ; familieverbindingen.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Dames en heren, ik deel u mede dat is ingekomen een voorstel van decreet van de heer De Beul C.S. houdende wijziging van het decreet van 8 juli 1980 tot oprichting van een openbare instelling genaamd „Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking van de Nederlandse cultuurgemeenschap in België”.

Het wordt naar de Commissie voor buitenlands beleid verwezen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
– 8 (1982-1983) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot VI) tot 5
– 7 (1982-1983) – Nr. 1 (Algemene toelichting)

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking over het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap over het begrotingsjaar 1983 met de daaraan toegevoegde interpellaties van de heer Walter Peeters tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra en tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimte-

lijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas.

ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

De Voorzitter : Zoals afgesproken behandelen we eerst de materie waarvoor Minister Geens bevoegd is, met name economie en werkgelegenheid.

De heer Bockstal, verslaggever, heeft het woord.

De heer E. Bockstal, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, als verslaggever van een basisverslag van de eenheidsbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, wens ik het personeel van het secretariaat te danken voor hun inzet bij het op tijd klaar komen van dit verslag. Het moest allemaal snel gaan en de schoonheidsfoutjes die nog zouden kunnen bestaan doen niets af aan de verdienste van het personeel.

Het verslag is een lijvig gedeelte geworden van het geheel, goed gestoffeerd met cijfermateriaal en documentatiemateriaal in bijlage. Het was inderdaad onze bedoeling de Vlaamse Raad zo goed mogelijk te informeren, zowel over onze werkzaamheden en over het beleid van de Minister, als over statistieken, om zodoende een beter inzicht te krijgen van het beleid dat aan de basis ligt van deze deelbegroting.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, de Minister heeft de begroting voor economie, tewerkstelling en energiebeleid willen plaatsen in het globaal ka-

Bockstal

der van deze eenheidsbegroting.

Gezien een belangrijk bedrag aan financiële lasten gedebudgetteerd werd en daar het grootste gedeelte van de kredieten betreffende materies bedoeld in artikel 107 quater van de Grondwet, meer te maken hebben met het in het verleden gevowde beleid, gaf de Minister er de voorkeur aan het belang van de beleidssectoren uit te drukken in termen van verbintenissen in plaats van ordonnancering. Ik verwijs hiervoor naar de betreffende tabel in het verslag (blz 153). Hieruit blijkt dat het relatief belang van de beleidssector economie en werkgelegenheid aanzienlijk is gestegen. Anderzijds zullen wij meer moeten doen met minder geld. Verder heeft de Minister zijn economisch beleid als volgt toegelicht.

Het streefdoel van dit beleid is via een offensief beleid – de DIRV – de structuur van onze industrie te vernieuwen om zodoende nieuwe, economisch produktieve werkgelegenheid te scheppen. Dit offensief is gericht op nieuwe produkten, nieuwe produktiemethoden en nieuwe markten.

Drie soorten akties geven hieraan gestalte.

Ten eerste, beter commercialiseren van produkten.

Een open economie zoals de Vlaamse, die 70 procent van de Belgische export voor zijn rekening neemt, moet aan dit facet zware aandacht besteden. Exporteren of sterven; wij hebben geen andere keuze.

Ten tweede, de uitbreiding van de in Vlaanderen aanwezige kennis en het bevorderen van de industriële toepassing daarvan.

Dit betekent niet alleen research in spitstechnologieën en oprichten van hoog technologische bedrijven, maar evenzeer de toepassing ervan in onze traditionele sectoren, zowel in grote ondernemingen als in KMO's. Met andere woorden, wij moeten door toepassing van nieuwe technologieën, informatica, robotica, de ruggegraat van al onze bedrijven, ook de traditionele, verstevigen. Wij zullen daardoor de

weerbaarheid van ons industrieel wparaat vergroten.

Ten derde, de samenwerking met buitenlandse bedrijven.

Zoveel kapitaal is er nu niet in Vlaanderen aanwezig om dit gedurfd DIRV-programma te verwezenlijken. Daarbij komt dat aantrekken van buitenlands kapitaal ons niet alleen kapitaal, maar ook know-how zal bezorgen.

Dit alles vormt de grondslag van de DIRV-actie.

Persoonlijk zou ik meer de nadruk willen leggen op het buitenlands economisch beleid en zeer vlug over de andere DIRV-initiatieven willen zweven, niet omdat ze minder belangrijk zijn, maar omdat de tijd beperkt is. De DIRV-actie wil vooral informeren en sensibiliseren, langs de DIRV-krant en de FIOC-newsletter. De nadruk wordt gelegd op de potentialiteiten van onze Vlaamse Gemeenschap. Er zijn de verschillende T-dagen met als orgelpunt de beurs „Flanders Technology”, waarvan het succes qua deelname nu reeds zeker is.

De Minister heeft nogmaals de nadruk gelegd op het feit dat de hefboomen van het industrieel beleid in het kader van de wetten van 80 moeten overgeheveld worden naar het Vlaamse Gewest.

Wij verwijzen hiervoor naar het verslag-B eirnaert, die volgende voorstellen heeft uitgewerkt. De basisgedachte is de volgende.

De primaire vereisten zijn de samengang, de doorzichtigheid en de toegankelijkheid van deze hefboomen, en niet meer de wirwar van instellingen en fondsen die nu legio zijn op nationaal vlak.

De bestaande fondsen moeten worden gereduceerd tot drie trappen:

1. een Vlaams Onderzoekfonds;
2. een Vlaams Investeringsfonds;
3. een Vlaams Fonds voor Bevordering van de Afzetmogelijkheden.

Deze drie trappen zijn uit bedrijfsorganisatorisch standpunt een logische zaak.

Het belang van de compensatiebestellingen en de planstrategieën, werd eveneens onderstreept. Wat deze laatste betreft, is de chipsfabriek, waarvan de bouw in Oudenaarde reeds begonnen is, een eerste concrete verwezenlijking.

Over de politiek met betrekking tot de onderneming in moeilijkheden, legt de Minister nogmaals de grondregels uit:

– er zal een knipperlichtprocedure uitgewerkt worden;

– de ondernemingen moeten leefbaar zijn;

– de overheidstussenkomst moet overeenstemmen met de wet inzake participatie van de overheid in de onderneming.

Wat nu met het buitenlands industrieel beleid?

De industrialisering van Vlaanderen is immers in belangrijke mate te danken aan de buitenlandse ondernemingen, die zich hier hebben gevestigd. In dit verband kunnen de verdiensten van de heer Gaston Eyskens, de promotor van de expansiewetten, niet hoog genoeg geschat worden. Vlaanderen is het gewest met de grootste concentratie van buitenlandse bedrijven. Onze ligging, onze havenconcentraties, arbeidsproductiviteit en gunstig sociaal klimaat zijn eveneens elementen geweest die deze politiek hebben beïnvloed en nog steeds beïnvloeden.

In 1981 hebben de buitenlandse ondernemingen in Vlaanderen voor 25 miljard frank geïnvesteerd, dit wil zeggen 52,3 procent van het totaal van de betoelaagde investeringsprogramma's. In 1982, eerste trimester, bleef deze trend zich verder aftekenen.

Voor het welslagen van de DIRV zullen investeringen van nieuwe en bestaande buitenlandse ondernemingen noodzakelijk, om niet te zeggen essentieel zijn.

De buitenlandse investeringen hebben ons land omgevormd tot een industrieland met veel KMO's, hoogstaande know-how en uitstekende managers en management, en hebben

Bockstal

ook het kwaliteitsniveau van onze KMO-ers-toeleveranciers opgedreven.

Dit betekent dat wij deze politiek moeten verder zetten en zeker het contact met landen met een hoog technologisch potentieel – zoals de Verenigde Staten en Japan – niet verliezen. Integendeel, voor allerlei projecten zal voornamelijk naar deze landen moeten worden uitgekeken.

Wij moeten de poort van Europa blijven, het industrieel kanaal waarlangs deze landen de Europese markt en ook andere landen, bijvoorbeeld Afrika, willen bevoorraden.

Een dubbele campagne dringt zich hier op, met name :

1. naar de reeds in Vlaanderen gevestigde bedrijven ;
2. naar de nieuwe buitenlandse ondernemingen.

Dit doel moet bereikt worden door :

1. brochures en advertenties ;
2. zendingen ;
3. artikels in buitenlandse pers ;
4. internationale manifestaties. De brochure „Flanders The investment opportunity” is het eerste visitekaartje voor het aantrekken van kandidaat-investeerdere. Het geeft een gunstig imago en een antwoord op de eerste vragen die een kandidaat-investeerder zich stelt.

Om de investeerders gecoördineerd en efficiënt te begeleiden, werd de FIOC (Flanders Investment Opportunities Council) opgericht, onder leiding van de Minister van Economie en Werkgelegenheid. Het omvat vertegenwoordigers van de administratie en de GOM's. Alle overheidsinstanties zullen voortaan, bij de werving van buitenlandse investeringen, gezamenlijk en onder een naam optreden.

Uiteraard zal de FIOC overleg plegen met andere Vlaamse instanties, zoals de GIMV, INNOVI, financiële instellingen, onderzoekcentra en beroepsfederaties.

Denken wij maar in dit verband aan joint-ventures en aan technologie-transferten.

De Internationale Beurs te Gent „Flanders Technology” is eveneens een van de acties, die op hoog industrieel niveau vraag en aanbod van technologie moet samenbrengen, initiatieven aanwakkeren en investeerders aantrekken.

De buitenlandse zendingen zijn een onmisbare schakel in het verwezenlijken van het DIRV-programma.

Het verslag van de prospectiereis naar Texas-California vindt U uitgebreid in een bijlage van het verslag.

De contacten met General Dynamics hadden tot doel concrete vorm te geven aan de 22 procent indirecte compensaties voor het Vlaams bedrijfsleven, als conditie bij de bestelling van de F 16 toestellen.

Specifiek gaat het hier om :

- subcontracting ;
- verkoop van speciale produkten en procédés ;
- technologie-transferten ;
- joint-ventures.

In Silicon Valley werd voor 56 „Topmensen” een seminarie gehouden over de industriële en technologische potentialiteiten van Vlaanderen. Er werden door de verschillende groepen, met een 60-tal bedrijven, besprekingen gevoerd die tot een begin van samenwerking hebben aanleiding gegeven. Deze verschillende acties, die continu moeten aangehouden worden, zullen hoe dan ook de industriële ruggegraat van Vlaanderen verstevigen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik zou hier nu buiten het kader van mijn verslag aan de Minister de volgende vraag willen stellen.

Het industrieel beleid werd volgens de wetten op de staats Hervorming toegewezen aan de Gewesten, met uitzondering van deze sectoren uitdrukkelijk vermeld in dezelfde wet. Men mag dus normaal beweren dat de globale bevoegdheid „economie” in es-

sentie bij de regio's ligt. Het logisch gevolg hiervan is dat volgens de principes van de „implied powers” alle hefbomen over het economisch buitenlands beleid naar de regio's zouden moeten gaan. Ik denk hier in 't bijzonder aan instellingen en fondsen, zoals de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel, eventueel leningen van Staat tot Staat, de handelsprospectoren.

Graag vernam ik het standpunt van de Minister ter zake.

Een volgend hoofdstuk betreft de werkgelegenheid. Op lange termijn is heel het opzet van het Vlaams industrieel beleid daarop gericht ; geen welzijn is mogelijk op een economisch kerkhof. De Stichting Technologie Vlaanderen moet de maatschappelijke veranderingen bij de derde industriële revolutie bestuderen en begeleiden.

Op korte termijn is het zo dat wij de middelen die wij nog hebben optimaal moeten gebruiken. De RVA dient te worden hervormd, de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding moeten in aangepaste sectoren worden omgebouwd. Te dien einde zijn er voorontwerpen van decreet in de maak.

Inzake het Simona-project zal dank zij de informatica, de arbeidsverdeling doelmatig moeten verlopen ; het brengt vraag en aanbod samen. De ontwikkelingszones zullen bij voorrang hierbij aansluiten.

Voor de tewerkstellingsprogramma's of de verbetering van de opslorplingsprogramma's, moeten financiële middelen ter beschikking worden gesteld. Enkele cijfers ter informatie :

Voor 1983 werden, op nationaal vlak, 28 miljard kredieten ingeschreven voor deze programma's. De trekkingsrechten voor de Vlaamse Gemeenschap bedragen 56 procent, of 15,8 miljard. Daar er reeds 1 miljard uitgetrokken was voor de beroepsopleiding, betekent dit een totaal aan beschikbare middelen van 16,6 miljard om 76.000 personen aan het werk te zetten.

Bockstal

Méértewerkstellingen :

Beroepsopleiding	15.000 (+ 10.000)
TWW	16.000 + 7.000
BTK	
DAC	12.000 8.000
Stagiairs	25.000 + 8.000
	<hr/>
	76.000 25.000

De juiste en vlugge toepassing van deze programma's in Vlaams beheer, zal dus globaal 25.000 personen meer tewerkstellen in 1983.

Dit betekent 10.000 meer in de beroepsopleiding ; 7.000 meer voor de tewerkgestelde werklozen ; de BTK'ers en het derde arbeidscircuit en 8.000 meer wat de stagiairs betreft.

Enkele woorden over de energie.

Ondanks de beperkte ruimte, in het kader van de wet van 8 augustus 1980, heeft de Vlaamse Regering toch het maximum gedaan. De Minister verwijst naar :

1. het selectief gebruik van economische expansiewetten qua energiebesparende investering,
2. de energietechnologiën vormen een van de zeven prioritaire domeinen in de DIRV-campagne.

Tijdens de algemene bespreking kwam de bezorgdheid van de commissarissen tot uiting voor volgende problemen :

- de omvang en kost van het kabinet,
- de installatie van de Vlaamse administratie.

Wat het economisch beleid betreft, kunnen wij volgende punten aanstippen zonder aanspraak te maken op volledigheid :

1. De regionalisering van de nationale sectoren.
2. De ondernemingen in moeilijkheden.
3. De expansiewetgeving kreeg ruim de aandacht.

- Hoever staat men met de herziening van deze wetten ? Desiderata werden aan de nationale regering overgemaakt.

- In het verslag is ruim statistisch ma-

teriaal verzameld ter intentie van de Raad.

- Wat met de selectiviteit ? Hierop antwoordt de Minister dat expansiehulp vooral zal gaan naar industriële activiteiten. Louter commerciële of distributie-activiteiten zullen niet in aanmerking komen.

- Hoever staat men met de T-zones ? Wij wachten nog op goedkeuring van de EEG.

4. Wat kost de DIRV-actie ? Welke directe en indirecte tewerkstellingseffecten verwacht men van de DIRV ? De Vlaamse Regering werkt aan een model om de resultaten van de DIRV op de voet te kunnen volgen.

5. Een lid wijst op het feit dat het buitenland positief staat ten opzichte van de buitenlandse zendingen, maar dringt toch aan op goede coördinatie met de centrale overheid, zodanig dat ons globaal imago daar niet onder lijdt.

6. De verbintenissen van het verleden kwamen ook aan bod. Er is namelijk een fundamenteel onderscheid tussen de verbintenissen in het kader van de economische expansie en de prefinitanciering inzake huisvesting.

Inderdaad heeft men bij economische expansie eigenlijk te doen met gesplitste kredieten en geenszins met debudgettering.

- Wat de werkgelegenheid betreft, vraagt een lid om een overzicht van de evolutie in de Gewesten en het rijk. Hiervoor verwijst ik naar de tabellen in het verslag.

- Toch wens ik aan te stippen dat de vraag naar arbeid tussen 1960 en 1980 in verhouding en ook in absolute waarde, meer gestegen is in Vlaanderen dan in Wallonië. Voor Brussel stelt men een status quo vast.

Een volgend punt dat de aandacht wekte was het project „Simona”, waarover nader uitleg werd gevraagd.

- De decentralisatie van de beslissing naar de STC is een goede zaak, meent een lid, maar hij drukt meteen zijn vrees uit voor politisering op plaatselijk vlak.

Tenslotte werd er gesproken over de jeugdwerkloosheid.

- De jeugdwerkloosheid is onze grootste zorg en moet absolute prioriteit krijgen, meent een lid. En dit om sociale en maatschappelijke redenen, en om het feit dat afgestudeerden, die geen werk vinden, hun opgedane kennis verliezen.

De Minister verwijst naar de brochure „Tewerkstelling voor Vlaanderen” waarin de bezorgdheid van de Vlaamse Regering blijkt voor dit cruciaal probleem.

Wat het energiebeleid betreft, vraagt een lid naar de toepassing van het decreet van 30 juni 1982 betreffende de mijnen, groeven en graverijen, en wijst op het feit dat de mijn van Beringen aan de grote verpachting toe is. Er doen zich juridische problemen voor, meer bepaald inzake eigendom - Staat of Regio.

De Minister antwoordt hierop dat overleg mogelijk is met collega Eyskens, en dat zodra de aanvraag tot exploitatie binnen is, deze met voorrang zal worden behandeld.

Een volgende vraag betreft het SCK. Van de voorziene 10 miljoen voor SCK werd in het verleden geen gebruik gemaakt, merkt een lid op.

De Minister antwoordt dat het hier om een nationale instelling gaat en dat de Gemeenschap deze niet moet subsidiëren. Maar dat hij wel wenst onderzoekscontracten te sluiten met het studiecentrum .

Vervolgens kom ik tot het laatste deel van mijn verslag, de artikelsgewijze bespreking.

In verband met artikel 41.12.03, Titel 1 - Lopende uitgaven, stelt een lid de vraag waarom de kredieten voor de uitgaven ter bevordering van het openbaar economisch initiatief, werden verlaagd.

De Gemeenschapsminister geeft als antwoord dat er thans een beroep wordt gedaan op studiebu-

Bockstal

reus die goedkoper zijn en dat, bovendien, dergelijke projecten meestal ten laste van de onderneming vallen.

Met betrekking tot artikel 63.03.03, Titel II - Kapitaaluitgaven, maakt een lid de opmerking dat de gesplitste kredieten voor de financiering van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen slechts 100 miljoen belopen en is van oordeel dat er een grotere inspanning geleverd zou moeten worden.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de verklaring te vinden is in de algemene context van wat er met het FIV gaat gebeuren ; voor dit jaar dient er niet te worden gevreesd dat de GIMV de door haar aangegane verbintenissen niet zou kunnen nakomen.

Hetzelfde lid merkt op dat de vastleggingen hoger zouden moeten worden opgetrokken en de ordonnancements eveneens, maar in mindere mate.

Een ander lid vraagt hoe het staat met de trekkingsrechten (5,2 miljard) voor onze holdings en de beloften van de nationale regering in verband met de staalnijverheid. Zijn er pogingen om die te doen nakomen ?

De Gemeenschapsminister verklaart dat er voor de financiering van de nationale sectoren een krediet van tien miljard werd ingeschreven op het ontwerp van begroting dat werd ingediend bij de Kamer. Trekkingsrechten kan men alleen maar uitoefenen als er een project is en die zijn zeldzaam. Dit werd vorig jaar in de Ministerraad beslist. Men gaat dus de restrictieve richting uit, maar persoonlijk is de Minister van mening dat de mogelijkheden ruimer opengetrokken moeten worden. „Wij moeten stimulerend optreden”, aldus nog de Gemeenschapsminister.

Een lid verlangt te vernemen in verband met het FIV, wanneer de nationale en wanneer de gewestelijke overheid mag optreden.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat er gewestelijk 1 miljard en nationaal 5 miljard ingeschreven is ; deze 5 miljard is onderver-

deeld in 3 miljard restructuratie- en 2 miljard renovatiekredieten ; deze laatste zijn uitsluitend nationaal : van de 3 miljard restructuratiekredieten is er 1/3 voor de Vlaamse Gemeenschap ; een koninklijk besluit genomen in uitvoering van de wet op de bijzondere machten en met betrekking op het FIV legt deze verdeling vast ; de trekkingsrechten werden vastgesteld bij de oprichting van de GIMV.

Ter stemming gelegd worden de aan uw Commissie toegewezen artikelen goedgekeurd met 8 stemmen bij 3 onthoudingen. (*Algemeen applaus*)

De Voorzitter : De heer Dupré heeft het woord.

De heer J. Dupré (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter mijnheer de Voorzitter van de Executieve, geachte collega's, in verband met de rubriek economie en werkgelegenheid weze het mij toegelaten voor eenmaal niet technisch op de begrotingsmaterie in te gaan maar enkele korte beschouwingen te maken in verband met het beeld, dat de Vlaamse regering oproept bij de Vlaamse opinie. Bestaat de Vlaamse regering in de geest van de gewone man en, nog scherper gesteld, in welke mate wordt deze Vlaamse regering onderscheiden van de nationale regering ?

Soms beseffen wij hier niet meer dat voor de man in de straat een minister een minister is, zonder dat hij het verschil ziet tussen een gemeenschapsminister en een minister van de nationale regering. Hij wordt op dezelfde manier aangesproken. Hij draagt in zijn ogen hetzelfde gezag, heeft dezelfde invloed en macht.

En toch bestaat in de Vlaamse opinie een duidelijk profiel van de Vlaamse Regering. Het is voor de gewone man de regering die zich bezighoudt met de economie van het Vlaamse land, iets minder ook met de werkgelegenheid. De Vlaamse regering roept dus het beeld op van een economisch beleidsorgaan. Het boegbeeld daarbij is de Voorzitter van deze regering, de heer Geens.

In de tweede plaats wordt de Vlaamse Regering in de Vlaamse opinie aange-

voeld als progressief in de oorspronkelijke betekenis van het woord, als naar de toekomst uitkijkend, zich zorgen makend over wat er nu moet gebeuren om de Vlaamse economie morgen weer tot bloei te brengen.

Dit beeld heeft uiteraard te maken met de zogenaamde DIRV-actie, waarbij men alle economische krachten wil sensibiliseren voor de nieuwe technologie, waarbij men de innovatie wil stimuleren, met het oog op de toekomst en de plaats die Vlaanderen morgen in de Europese en zelfs in de internationale economie zal voorbehouden krijgen.

Deze vernieuwende rol is natuurlijk ook te danken aan het feit dat de Vlaamse Regering zich niet moet inlaten met de vijf nationale sectoren, die de meest regressieve sectoren zijn uit ons industrieel patroon. Hun zogenaamd nationaal karakter hebben zij trouwens alleen maar te danken aan de overheidssteun. En toch wil dat niet zeggen dat de Vlaamse Regering geen eigen beleid heeft voor bedrijven in moeilijkheden. Het is echter op meer gezonde principes gebaseerd : leefbaarheid op termijn en eigen inbreng van de privésector naast de overheidssteun.

Een ander kenmerk van dit economisch beeld dat de Vlaamse regering bij de Vlaamse opinie oproept, is zijn dynamische aanpak. Het beleid van de Vlaamse Regering, en speciaal van haar voorzitter, komt over als een modern management, dat niet gebukt schijnt te gaan onder oude, enigszins vastgeroeste tradities inzake industrieel beleid, dat op nationaal vlak door al te veel instellingen, commissies, adviesraden enzovoort al te complex en daardoor minder accuraat is geworden.

Tenslotte speelt ook de rol die de Vlaamse regering zich als overheidsorgaan toeëigent in het voordeel van het economisch beeld dat in de Vlaamse opinie bestaat. In de eerste fase van haar bestaan hebben sommigen de Vlaamse regering enigszins verweten dezelfde rol te vervullen als de nationale overheid met name, een louter subsidiërende rol.

De jongste tijd ontpopt de Vlaamse

Dupre

Regering zich, weliswaar tegen de achtergrond van het algemeen economisch klimaat, dat door de centrale overheid wordt geschapen op het gebied van concurrentie-, conjunctuur-, prijzen- en fiscale politiek, als een actieorgaan voor nieuwe initiatieven die worden gelanceerd en daarna aan de privé- of ook aan de overheidssector voor uitvoering worden aangeboden.

Dit economisch, progressief en dynamisch beeld van de Vlaamse regering, met een verbeterde filosofie van de overheidsrol in deze tijd, is eigenlijk de uiting van een Vlaamse reflex, van een Vlaamse dynamiek, eigen aan een volk dat lang gebukt is gegaan onder de hegemonie van een unitaire staat maar zijn veerkracht niet heeft verloren om in moeilijke crisisjaren niet bij de pakken te blijven zitten en resoluut naar de toekomst toe te werken.

Beantwoordt dit gunstig beeld van de Vlaamse Regering nu aan de bevoegdheden en middelen die haar zijn toegewezen in de staatshervorming? Het antwoord luidt dat dit beeld, vooral economisch geprofileerd, naar onze mening meer en beter is dan de toegewezen bevoegdheden en middelen van ongeveer 8 procent van de nationale begroting. In de geest van de Vlamingen, bij de publieke opinie in het Vlaamse land kan de Vlaamse regering dus meer en de troeven zouden haar hiervoor in handen moeten worden gegeven. Naast haar formele bevoegdheden op economisch gebied, zouden haar ook de instrumenten — instellingen, fondsen, administratie — en de financiële middelen, die daarbij horen, moeten worden overgedragen.

En hier zitten wij dan bij de regionalisering van het hele economisch gebied, de nationale sectoren inclusief. Laten wij hopen dat de concertatie tussen de gewestelijke executieven en de centrale regering enig resultaat moge geven. Van Waalse zijde werd dit gesprek bemoeilijkt, omdat men daar tot dusver noch bereid was om de bijzondere wet op de staatshervorming te wijzigen, noch om een in ministerraad overlegd koninklijk besluit te aanvaarden om de lijst van de zogenaamde nationale sectoren alleen te wijzigen.

Wanneer men van Waalse zijde morgen nieuw geld zal vragen voor Cockerill-Sambre, dan heb ik dat in de Kamer een nieuw politiek feit genoemd. Op dat ogenblik is Vlaanderen niet langer de vragende partij maar wel Wallonië en dan moeten Wallonië en de Waalse ministers in de nationale regering — zo heb ik in mijn interpellatie over Cockerill-Sambre gezegd — beseffen dat men van Vlaamse zijde „neen” kan zeggen op de vraag naar nieuwe miljarden voor Cockerill-Sambre.

Cockerill-Sambre kan op die wijze een breekijzer zijn én voor een correcte uitvoering van de staatshervorming van 1980, én voor een uitbreiding van de federalisering door de regionalisering van de nationale sectoren, zowel wat hun financiering als hun herstructurering betreft met maximale eigen verantwoordelijkheid van het betrokken gewest.

Ik zou deze korte algemene beschouwingen willen besluiten met een vaststelling. In de publieke opinie roept de Vlaamse regering een beeld op dat, in mijn ogen, gunstiger is dan de werkelijke bevoegdheden en middelen, die zij ter beschikking heeft. Hetzelfde kan tot onze spijt niet gezegd worden van de Vlaamse Raad.

Niet alleen in de publieke opinie, maar zelfs niet bij zijn eigen leden bestaat voldoende belangstelling voor deze Raad. Dit laatste heeft zonder twijfel te maken met de cumulatie van dit lidmaatschap met dat van de nationale Kamers, wellicht ook met de proportionaliteit van de samenstelling van de Executieve.

Ten slotte moeten wij ook onszelf op de borst kloppen en schuld bekennen omdat wij zelf geen grote visie geven aan deze Raad maar hem dikwijls verlagen tot pietluttige problemen, die in een volwaardige Raad niet zouden mogen worden besproken. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, mijnheer de Gemeenschapsminister, geachte collega's, in de inleiding van

zijn uiteenzetting in de commissie, heeft de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, de financiële mogelijkheden van zijn begrotingsgedeelte als volgt samengevat : „Andermaal zullen wij moeten trachten méér te doen met minder geld”.

Vanuit deze pertinente vaststelling een eigen Vlaams beleid, inzake economische bedrijvigheid en tewerkstelling voeren is niet eenvoudig, maar het is echter niet onmogelijk. Het verplicht echter wel de Vlaamse Executieve om in haar keuze in beleid zuinig en doeltreffend met de voor Vlaanderen bestemde overheidsgelden om te springen. Het verplicht ook het beleid eerder te richten naar sensibilisering, informatie en bemiddeling in plaats van subsidiëring en participatie.

Zonder ons te verheugen over het ontbreken van financiële middelen, of van de middelen-overdracht door de centrale overheid, moeten we toch durven zeggen, dat ondanks de beperkte financiële middelen het eerste jaar van een eigen Vlaamse economisch beleid, vrij succesrijk is geweest. En ik geloof dat u, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, hiervoor op de eerste plaats alle lof verdient. Deze ervaring bewijst echter dat wanneer in de toekomst méér middelen zullen vrij gemaakt worden, die niet aanstonds moeten aangewend worden om een aantal Vlaamse afkooksels op te richten van bestaande Belgische fondsen, of om de subsidiëringsskraan wijd open te zetten.

De les die wij uit dit eerste jaar Vlaams economisch beleid trekken, is dat toekomstige bij komende middelen moeten aangewend worden om onze Vlaamse initiatiefnemers te stimuleren en te sensibiliseren. Meer specifiek betekent dit, dat bij een herziening van de expansiewetgeving of bij een eventuele regionalisering ervan op de eerste plaats het accent zou moeten gelegd worden op fiscale stimuli, in plaats van op de subsidiëring.

De expansiewetgeving in haar huidige vorm, die hoofdzakelijk een subsidiëringvorm is, roept alle twijfels op over haar doeltreffend karakter. De aangehaalde cijfers bewijzen dat iede-

Denys

re bij komende werkplaats 1,5 miljoen heeft gekost aan subsidiesteun die voortvloeit uit de expansiewetgeving. De toelagen zijn dus onrenderend op het vlak van de tewerkstelling. Ik heb ook grote twijfels in verband met het systeem van de rentetoelagen en kapitaalpremies en geloof niet dat ze op het investeringsvlak het grote aanlokmiddel zouden zijn. Het principe van de overheidstussenkomst in de vermindering van de kapitaalslasten voor de investeringen moet beperkt blijven tot nieuwe, beginnende initiatiefnemers, die nog geen tijd of geen kans gekregen hebben om reserves aan te leggen.

Voor al het andere, moet de stimulans in de eerste plaats gericht worden naar verminderde fiscaliteit, vooral verminderde fiscaliteit, voor de reserves die aangewend worden voor nieuwe investeringen binnen het bedrijf.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, uit uw verklaringen tijdens de commissiebesprekingen heb ik kunnen opmaken, dat u bij de toepassing van de huidige expansiewetgeving selectiever te werk gaat. Alle aandacht gaat naar industriële initiatieven. De commerciële en distributieve sector worden niet meer betoelaagd.

Als we dan de vergelijking tussen de bedrijven en de KMO's maken, dan zien we dat de voorziene kredieten van de industriële expansiewetgeving opgebruikt zijn, terwijl die voor de middenstand en de KMO's een overschot vertonen.

Bij mij komt dan ook sterk het vermoeden naar voor, dat uw norm van selectiviteit de uitvoering van de expansiewetgeving sterk doet overhehlen naar de grote industrie, en dit ten nadele van de KMO's. Alhoewel wij geen vergelijkingscijfers gekregen hebben over de aangroei van tewerkstelling in de industrie en die van de tewerkstelling, wil ik er toch op wijzen dat op het nationale vlak in de afgelopen 10 jaar de tewerkstelling in de KMO's met 20.000 eenheden gestegen is, terwijl deze in de grote industrie met circa 200.000 gedaald is.

Deze cijfers wijzen nogmaals op de

twijfelachtige invloed van de expansiewetgeving op de tewerkstelling. Maar ik zou er toch willen aan toevoegen, dat zolang de expansiewetgeving in haar huidige vorm behouden blijft, het misschien goed zou zijn, om de huidige selectiviteitsnorm méér ten gunste van de KMO's te verleggen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, de campagne gevoerd door de Vlaamse Executieve onder het motto van de „Derde Industriële Revolutie” maakt indruk, niet alleen in Vlaanderen, maar ook in het franstalig gedeelte van ons land en ook in het buitenland. Het beroemd geworden symbool van de „DIRV-actie”, met name de affiche van „Flanders Technology”-beurs, heb ik reeds in een gecopieerde vorm gezien in Noord-Frankrijk.

De „HI-TECH handdruk” is een symbool geworden, van al de mensen die vertrouwen hebben in de nieuwe technologieën. Voor de mensen ook die vertrouwen hebben in een vernieuwende toekomst, en die weten dat de omschakeling van een behoudsgezinde, voorbijgestreefde industrie naar een nieuwe, economische produktieve industrie snel en spoedig moet gebeuren. Ieder uitstel, voorspruitend uit een conservatieve behoudsgezinde ingesteldheid legt een bijkomende hypotheek op de toekomst van Vlaanderen.

Het verheugt ons bijzonder vast te stellen, dat gans de sensibiliserings- en promotie-actie, in feite een toonbeeld is van een goede samenwerking tussen de overheid en de private sector. Een samenwerking, die wanneer het initiatief uitgaat van de ondernemingen en de bedrijfswereld zelf, de overheid aanstonds zijn morele en promoverende steun toezegt. En omgekeerd ook. Wanneer de initiatieven uitgaand van de Vlaamse Executieve, zoals de méér dan tien technologiedagen, welnu dan worden die gesteund door de private kredietinstellingen. Deze bundeling van krachten geeft ons de zekerheid dat de vruchten uit de DIRV-actie niet kunnen achterwege blijven. De maatschappelijke evolutie die de invoering van deze nieuwe technologieën met zich zal brengen, vraagt echter ook vrij spoedig een aan-

passing. Wij moeten echter die uitdaging van een nieuwe maatschappelijke aanpassing aandurven. Ik geloof echter dat de Vlaamse Raad, en meer in het bijzonder de Commissie voor economie en tewerkstelling hierbij veel intensiever moeten betrokken worden.

Tot hiertoe is de werking van de Commissie al teveel beperkt gebleven tot een loutere communicatie van wat reeds geruime tijd beslist werd.

De vergaderingen in de commissie van de Raad zijn van ondergeschikt belang en gediscrimineerd ten opzichte van de vergaderingen met het VESOC.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, er is beloofd geweest om voor Kerstmis 1982 een globale nota voor te leggen aan de commissieleden ten einde tot een globaal gesprek te komen. Wij wachten met interesse op deze bespreking.

Terugkomend op de maatschappelijke veranderingen die zullen voortvloeien uit deze technische vernieuwing, wil ik vooral wijzen op de dringende noodzaak om ons onderwijs en onze beroepsopleiding aan te passen aan de vraag naar nieuwe gekwalificeerde arbeidskrachten die zich zal

De heer E. Bockstal (CVP), verslaggever over de begrotingsmaterie economie en werkgelegenheid

Denys

manifesteren. Er is op dat vlak wel reeds in een programma voor een versnelde opleiding in de informatica voorzien, maar daarnaast lijkt me een intensief overleg tussen het bedrijfsleven en de opleidingsinstituten méér dan broodnodig.

Voor al deze problemen en voor de globale industriële aanpak in Vlaanderen, lijkt me de tijd rijp om hierover een duidelijk gesprek te hebben in de Raad.

In verband met de méér intensieve werking in de Raad, lijkt mij het voorstel van de Gemeenschapsminister om hoorzittingen te organiseren over de werking van de gewestelijke investeringsmaatschappijen en van de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen vrij interessant en nuttig. Naar ik begrepen heb, zal de Voorzitter van onze commissie, deze hoorzitting ook organiseren.

Een derde punt, waarvan een bespreking in de commissie wenselijk lijkt is de discussie over het preventief beleid inzake bedrijven in moeilijkheden.

De PW-fractie stelt zich nogal wat vragen over de uitvoering van een project dat misschien wel goed bedoeld is, maar waarvan wij ons toch afvragen of in de praktijk, de toepassing ervan geen aanleiding zal geven tot twistpunten en tot een verhoogd misbruik van overheidsgelden in het bedrijfsleven. Ik zei het daarnet : op het eerste zicht lijkt de bedoeling uitstekend. De meeste bedrijven melden zich slechts bij het openbaar krediet, bij de Vlaamse Executieve of bij de GIMV, als ze in grote moeilijkheden verkeren en als het voor een eventuele herstructurering te laat is. Welnu, in het voorziene project zou men de laattijdigheid willen uitschakelen door preventief op te treden.

Het grote probleem in gans het project blijft het definiëren van een bedrijf in moeilijkheden. De Gemeenschapsminister heeft mij in de commissie geantwoord, dat men het klassieke systeem van knipperlichten zou gebruiken. Dat is ingrijpen wanneer men vaststelt dat er achterstand is inzake sociale zekerheid, belastingen of

BTW bijvoorbeeld. Mijn vraag is dan, wijst een dergelijke achterstand niet op het feit dat het bedrijf reeds financieel in moeilijkheden is, en dat het preventieve karakter reeds voor een groot stuk voorbijgestreefd is. Verder ook zouden zowel werkgever als de werknemersorganisaties de kans krijgen om een dossier in te leiden.

Wanneer dit op een preventieve wijze gebeurt, dan geloof ik dat de inleiding van een dossier door de werkgever, slechts zal gebeuren wanneer hij zijn zaak van de hand wil doen, of wanneer hij, en dan is het niet méér preventief, geen uitzicht méér ziet in zijn eigen bedrijf.

Wanneer de inleiding van het dossier door de werknemersorganisaties zal gebeuren op een preventieve manier, dan zal dit waarschijnlijk zijn omdat de vakbonden oordelen dat er beleids- of beheersfouten gemaakt worden. Ik vraag u in alle eerlijkheid, wie kan daar een objectief oordeel over vellen, wanneer een bepaald beleid van een bedrijf fout of gezond is.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, ik heb de indruk dat gans het project van het preventief ingrijpen in de bedrijfswereld zal aanleiding geven tot een verhoogde overheidstussenkomst in de industrie. Het probleem dat zoiets nooit exact kan gedefinieerd worden zal aanleiding geven tot misbruiken van de gemeenschapsgelden. De dienst die zal moeten beslissen over het al of niet toekennen van overheidssteun zal in het beginstadium, zoals het beschreven is in het ontwerp, nooit kunnen uitmaken of de steun al of niet noodzakelijk is. De ervaring ter zake leert ons dat in deze gevallen de politieke lobbying van doorslaggevende aard is en niet de economische of sociale wetmatigheden.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, collega's, ik weet dat er een aantal bedrijven achteruit gaan wegens een gebrekkige leiding en wegens bepaalde misbruiken zoals het uittrekken van bedrijfskapitaal. Maar ik geloof dat dit slechts een kleine minderheid is, die men nooit zal kunnen uitschakelen. Ik weet niet of de indieners van het ontwerp over het preventief beleid het inzicht had-

den om het probleem van het slecht beleid hiermede op te lossen. In ieder geval geloof ik niet dat een vervroegde financiële tussenkomst van de overheid in deze bedrijven dit probleem uit de weg zal ruimen. Integendeel. In vele gevallen zal het een middel zijn om de onverantwoordelijke bedrijfsleider toe te laten zijn praktijken voort te zetten, maar ditmaal niet met zijn eigen centen maar met deze van ons allemaal.

Inzake het specifieke tewerkstellingsbeleid betreurt de PW dat in hoofdzaak het accent wordt gelegd op plannen bestemd voor de openbare sector.

Op zichzelf hebben wij niets tegen het feit dat nationale tewerkstellingsplannen zouden worden geregionaliseerd maar dat betekent in feite geen nieuwe of eigen Vlaamse aanpak. Het is slechts een vorm van decentralisatie.

Wij hadden gehoopt op een meer creatieve aanpak, die méér gericht zou zijn naar de economisch productieve sector. Collega Van Ooteghem heeft dan in de commissie een interessant voorbeeld gegeven hoe men in Duitsland bijvoorbeeld op een ruimer vlak beroepsopleiding en tewerkstelling geeft aan jongeren in de private sector, met bemiddeling van de tewerkstellingsdienst. Zo zou men ook bijvoorbeeld een stuk van de subsidie van de expansiewetgeving kunnen spenderen om de kleine KMO's toe te laten dat bij bijkomende aanwervingen de lasten van de werkgeversbijdragen voor een bepaalde periode, tijdelijk dus, terugbetaald worden door een premie.

Deze en andere maatregelen zijn geen diepgaande en structurele maatregelen om de werkloosheid op te lossen, maar ze zijn als tijdelijke hulpmiddelen ten minste zo goed als alle plannen die in de laatste jaren werden opgezet voor een tijdelijke tewerkstelling in de overheidssector.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, ik ben wel een beetje verwonderd geweest, over uw uitspraak in de commissie dat de Vlaamse Executieve nooit een voorstander is geweest van de T-zones in Vlaanderen. Ik had toch wel graag wat meer uitleg over dit standpunt vernomen.

Denys

men. Is dat het officiële standpunt van de Vlaamse Executieve of is dat uw persoonlijk standpunt? Een rechtzetting in dat verband zou ik wel op zijn plaats vinden. Ik heb dit ook in het verslag opgemerkt, hetgeen mij enigszins heeft verbaasd.

Minister G. Geens : Ik weet niet zeker of ik het in de commissie heb gezegd, maar ik geloof van wel. Daarover moet u de verslaggever ondervragen. Persoonlijk ben ik echter principieel tegenstander van T-zones omdat zij een vervalsing van de concurrentie inhouden. Dat was ook het standpunt van de leden van de Executieve. Er was zelfs een unaniem Vlaams standpunt. We moeten echter niet katholiek willen zijn dan de paus. De Europese Commissie, die over het respect van de concurrentieverhoudingen waakt, heeft het Belgisch voorstel weliswaar aangepast, maar gezegd dat het niet strijdig is met faire concurrentieverhoudingen. Uitgaande van dat feit en van de vraag die door de nationale regering tot ons werd gericht om de T-zones af te bakenen, hebben ook wij een voorstel gedaan. Intussen is het Vlaamse voorstel aan de Europese Commissie overgemaakt.

De heer A. Denys : Dank u voor de uitleg, mijnheer de Minister. In ieder geval, als PW-fractie zijn wij grote voorstanders van de T-zones. En dit om tweeërlei redenen :

~ eerst en vooral omdat het zones zijn, waar de initiatieven in het kader van de Derde Industriële Revolutie op een soepele manier zullen kunnen wortel schieten ;

~ en ten tweede omdat deze zones voor ons proefzones zijn, om een nieuw economisch beleid uit te testen.

Met name een beleid, waar de economische initiatieven niet gesteund worden met subsidies, maar wel door fiscale vrijstellingen. Ik moet eerlijk zeggen, ik begrijp de kritieken ter zake niet. Men heeft jarenlang een beleid gevoerd van subsidiëring en iedereen klaagt erover dat de kostprijs van de subsidies veel te hoog is in vergelijking met de tewerkstelling. Nu

wordt er een initiatief genomen dat notabene weinig of niets kost aan de overheid, omdat het over nieuwe initiatieven gaat ; men wil dit reeds begraven alvorens het de kans gekregen heeft om zich te ontwikkelen.

Wij weten, het handelt slechts over proefzones, maar het is de evolutie in deze zones, die moet aantonen dat creativiteit en tewerkstelling het best tot stand kunnen komen, wanneer het bedrijf zo weinig mogelijk fiscale lasten draagt.

Uit het succes van deze zones zal men de besluiten moeten trekken, besluiten die ik reeds in het begin van mijn uiteenzetting heb geformuleerd, met name dat het bedrijfsleven en de tewerkstelling zich veel beter ontwikkelen in een klimaat van lage fiscale druk, dan in een klimaat van misleidende subsidies, die dubbel en dik terugbetaald worden via de fiscale weg.

Het is de innige wens van de PVV-fractie, dat de voorgestelde T-zones in de Westhoek, in Kruishoutem en in Limburg vrij spoedig operationeel zouden worden. Het is ook onze wens, dat de Vlaamse Executieve daaraan op een positieve manier zou meewerken. (*Applaus bij de PW en CVP*)

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, niemand zal ontkennen dat tijdens het afgelopen jaar door de Vlaamse Regering een veelheid van initiatieven werd ontwikkeld inzake economie en in mindere mate inzake tewerkstelling. De vraag is echter wat de effectiviteit van deze beleidsmaatregelen is geweest. De vraag is, of het hier niet gaat om heel wat papier, heel wat intenties, maar weinig praktische maatregelen. De vraag is of de werknemer in Vlaanderen door al deze beleidsnota's erop beter is geworden.

Een eerste punt van uw economisch beleid, mijnheer Geens, is zeker het streefdoel naar een vernieuwingsbeleid op economisch vlak dat ervan uitgaat dat, dank zij een offensief nieuw structuurbeleid gericht op nieuwe producten, nieuwe produktiemetho-

des en nieuwe markten, wij zullen komen tot een betere werkgelegenheid.

Met dit theoretisch beginsel heb ik duidelijk geen moeilijkheden. Het is inderdaad zo dat ons land gekenmerkt is door een verouderde industriële structuur en dat het dus hoogst nodig is om een industrieel beleid te voeren dat deze structuren aanpast, hernieuwt en zelfs voor een groot deel wijzigt.

Een gans jaar door hebt u vooral langs de DIRV-campagne een poging gedaan om de indruk te geven dat wij in Vlaanderen heel wat doen aan de uitbouw van een dergelijke nieuwe structuur. En het is vooral door voordrachten, door een DIRV-krant, door een promotiecampagne met advertenties, met posters, brochures, folders en dergelijke meer, dat men dit beleid heeft willen voeren.

Persoonlijk vind ik dit uiteraard een belangrijk deel om nieuwe structuren op te bouwen. Het is een middel om bij iedereen, zowel werkgevers als werknemers, interesse voor dit probleem op te wekken. Wat ik echter in erge mate bekritiseer, is dat ik nu reeds voor de derde keer op deze tribune sta, zowel bij de begroting 1982, als in een aparte interpellatie die ik gehouden heb, in verband met de nieuwe technologieën en de DIRV-actie en dat nu bij deze begroting 1983, ik opnieuw moet constateren dat wij er in deze Vlaamse Raad nog altijd niet zijn in geslaagd, u, mijnheer de Minister, te bewegen tot het aangaan van een grondige discussie in de commissie economie en werkgelegenheid van deze Vlaamse Raad over het totale industriële beleid. Ik heb deze discussie diverse keren gevraagd, zowel in de interpellaties als bij de bespreking van de begroting.

Bij mijn interpellatie, nu toch al een aantal maanden geleden, heeft u mij formeel toegezegd, dat we over de hefbomen van een Vlaams industrieel beleid zouden gaan discussiëren eens deze nota uitgewerkt is. Vandaag stel ik vast dat wij opnieuw een begroting moeten goedkeuren waarin duidelijk een aantal uitgaven staan die verband houden met uw economisch vernieuwingsbeleid, met de DIRV-actie en dat wij helaas de algemene economi-

De Batselier

sche en sociale context, waarin een dergelijke campagne toch zou moeten verlopen, nog altijd niet grondig hebben besproken.

Mijnheer de Minister, dit en vooral het feit dat wij blijkbaar op Vlaams niveau nu vervallen in dezelfde fouten als die regeerders op nationaal vlak in feite reeds zolang hebben gedaan, vind ik een democratie onwaardig. Nog erger is dat wij bij ons in Vlaanderen wel een zekere efficiëntie aan de dag leggen om beleid te voeren, maar dat wij het niet meer nodig achten, dit nog te bespreken binnen de geëigende organen waarin een democratie dit vereist.

Inderdaad, mijnheer de Minister, dit wekt de indruk, dat u in Vlaanderen een beleid wilt voeren vanuit uw persoon alleen. Zowel binnen de Executieve is de discussie rond het industrieel beleid in Vlaanderen nooit geëindigd, noch is er binnen het VESOC een ernstig beraad geweest.

Inzake het vernieuwingsbeleid beschikt men trouwens alleen over een tekst van de heer Geens naar aanleiding van de academische zitting inzake DIRV. Wat echter nodig is, is een beleidsvisie vanwege de Vlaamse Executieve met advies van VESOC ter bespreking voorgelegd aan de Vlaamse Raad. Dat zou betekenen, mijnheer de Minister, dat u werkelijk iets wilt doen aan dit economisch beleid en dat u werkelijk andere accenten wilt leggen inzake dit industrieel beleid, maar dat u tenminste op verschillende aspecten ervan, duidelijkheid zult moeten bieden en perspectieven zult moeten geven, zowel vanuit de ondernemerszijde, als vanuit de vragen die de situatie van de werknemer aangaan.

Inzake de hefbomen van het industrieel beleid, een nota van de werkgroep Beemaert, had ik graag vernomen of het klopt, mijnheer de Minister, dat het verslag van die werkgroep nooit door de Executieve werd goedgekeurd. Wat is dan in feite de waarde van deze nota en hoe kunt u deze dan als basis nemen van uw concreet beleid dat u wilt voeren ?

Zo kom ik stilaan tot de DIRV zelf en meer bepaald de DIRV-actie. Mijnheer de Minister, ik wil duidelijk zeggen dat ik geen econoom ben die tegenstander is van technologische innovaties. Wat mij echter interesseert – dat wil ik er onmiddellijk aan toevoegen – is te weten of u de nodige begeleidingsmaatregelen neemt inzake deze technologische innovaties, zodanig dat op termijn hieruit geen catastrofe voortkomt inzake tewerkstelling en dat u deze nieuwe-technologieën-strategie niet enkel aanpakt vanuit een hoek naar meer rendabiliteit voor de ondernemingen, maar dat u deze strategie ook aanpakt voor een algemenere en betere welvaart tussen alle werknemers.

De invoering van nieuwe technologie brengt immers de publieke opinie in beroering. De werknemers voelen zich nu nog meer in hun werk bedreigd.

Zoals elke technologische evolutie, draagt ook deze kansen in zich voor de behoeften van mens en gemeenschap. Maar het economisch en sociaal objectief bij de aanwending, zal de maatschappelijke gevolgen bepalen. En dit vormt vandaag voor ons politici, een enorme uitdaging. Als rationalisatie, produktiviteitsstijging en winst met concurrentiekracht als alibi de overheersende motivaties zullen zijn, is een sterke afname van de tewerkstelling en een verslechtering van de arbeidsrelaties een zekerheid.

De nieuwe technologie dreigt de tewerkstelling in de produktieve sector in een twintigtal jaren tot een fractie te herleiden van wat ze nu is, vooral door de robotisering en de verdergaande automatisering met micro-electronica.

De bediendensector, groeisector van de voorbije decennia, zal in 10 jaar met mogelijk 20 à 30 procent verminderen in arbeidsvolume, vooral door de burotiek. De tewerkstelling in de overheidssector kan slechts reduceren door de vele te standaardiseren taken die met burotiek en telecommunicatie te vervangen zijn. Door de sterke verschuiving in de verhouding kapitaal-arbeid wordt ook daardoor dan door deze nieuwe technologieën

de financiering van de sociale zekerheid sterk bedreigd.

De relatie tussen innovatie en tewerkstelling dreigt verbroken te gaan. Ik pleit dan ook voor een globale benadering van industrieel, sociaal en researchbeleid met een sterke selectiviteit, contractuele tewerkstellingsgaranties en een verregaande controle, in het bijzonder ten aanzien van multinationale ondernemingen en hun industriële politiek en ook ten aanzien van Belgische ondernemingen tot en met de KMO's, die samen met de nieuwe technologieën sterk zullen toenemen.

Nieuwe technologie mag slechts door de overheid gesteund worden in de mate dat zij effectief bijdraagt, rechtstreeks of onrechtstreeks, tot de tewerkstelling en de humanisering van de arbeid en tot de collectieve behoeftenbevrediging.

Een herverdeling van de arbeid zal daarbij meer dan ooit moeten versneld worden doorgevoerd. De enorme produktiviteitsstijging kan voor de financiering van de arbeidsduurverkortingen en andere financiële transferen worden aangewend. De kwaliteit van de arbeid en de arbeidsomstandigheden, de humanisering van de arbeid en de veiligheid en gezondheid, kan door de nieuwe technologie globaal zowel nadelig als gunstig beïnvloed worden, afhankelijk van de doelstellingen.

Bedreigingen vormen vooral de polarisatie tussen geschoolden en ongeschoolden, de isolatie- en thuisarbeid, de taakinhoud, de dekwalficatie en bedreiging van het vakmanschap ; veel jobs zullen grondig gewijzigd worden met een nieuwe functie en loonklassificatie als gevolg. De gevolgen worden echter sterk bepaald door de conceptie van de investeringsbeslissingen. Het is deze conceptie die het impact zal bepalen voor de werknemers en hun tewerkstelling. De arbeiders moeten dan ook zo vroeg mogelijk en vrij lang vóór de investeringsbeslissing weten wat deze invoering van nieuwe technologieën inhoudt.

Dit is een pleidooi, mijnheer de Minister, voor specifieke technologie-ak-

De Batselier

koorden, noodzakelijk om af te spreken tussen overheid, werkgevers en werknemers. Mijn vraag is of u inderdaad zinnens bent te komen naar afspraken, discussie over welke richting u uitgaat, welke concepties u hebt inzake dit vernieuwingsbeleid en of over u deze concepties wil discussiëren binnen deze Vlaamse Raad - u hebt mij dit vroeger beloofd, maar nooit werd dit uitgevoerd - binnen het VESOC en dat u ook zult doordruwen dat er overleg zal zijn op ondernemingsvlak, daar waar men in die richting wenst te gaan.

Nog verder kan men gaan door trouwens dit overleg verplicht te maken op ondernemingsvlak en sectorieel vlak, door te zeggen dat u anders deze initiatieven, noch woordelijk, noch financieel, zult steunen.

Vrij veel schrik hebben wij ook, dat u van deze structuurvernieuwing gebruik maakt om dit via een privatiseringsweg te doen. U zult mij zeggen, ik heb weinig te maken met VZW's die worden opgericht, maar het is toch eigenaardig dat Flag, Mediatiek, Agriv, Energiek en dergelijke, in feite alle nu vrij goed uw eigen initiatieven overdekken en hoe lovend men in de berichten van het VEV telkenmale over uw beleid, dat zo nauw samenhangt met het VEV, spreekt.

Minister G. Geens : Ik kan ze toch niet tegen mij opzetten ?

De heer N. De Batselier : Neen, mijnheer de Minister, maar dat doet toch vragen rijzen over de conceptie van de investeringsbeslissingen en of u wel de nodige sociale begeleidingsmaatregelen samen met dat vernieuwingsbeleid mede wil dicteren. Ik heb het dus niet over de economische approach alleen, maar ook over de sociale begeleidingsmaatregelen.

Over de kostprijs van de DIRV-actie had ik enkele vragen willen stellen, maar intussen hebben wij het verslag gekregen waarin de nodige elementen voorkomen.

Om de in Vlaanderen aanwezige capaciteit in belangrijke basistechnieken tot optimale ontplooiing te brengen, heeft de Vlaamse regering niet geaar-

zeld ambitieuze plannen te ontwerpen en onmiddellijk concrete vormen te geven. Eén van deze plannen is de verwezenlijking van een geïntegreerd programma voor de ontwikkeling van de micro-electronica in Vlaanderen. Ik heb hierover reeds vroeger geïnterpelleerd, maar toch zijn er een aantal nieuwe bij komende vragen.

Waarom wordt in haast geen enkele van die brochures vermeld, dat in feite toch de GIMV hierin een centrale rol heeft gespeeld en dat - ik heb dit nog toen ik ondervoorzitter was van de GIMV regelmatig meegemaakt - in feite want concreet gebeurde, projecten zijn van de GIMV. Want indien we het hele overzicht nemen, moet gesteld worden dat de DIRV-actie, behalve de GIMV-projecten, geen werkelijke industriële projecten omvat. Waar blijven nu precies die privé-investeerders en de privé-investeringsgroepen en de privé-clubs die zo graag deze punten in de actualiteit brengen, maar toch in werkelijkheid daar zeer weinig aan doen.

In het document dat de heer Geens ons ter beschikking heeft gesteld, namelijk 1982 - „Een jaar Vlaams beleid”, lezen wij dat bij de diverse technologiegroepen de portefeuille aan innovatieprojecten dan toch wel zeer aanzienlijk zou zijn. Graag zou ik hiervan de lijst van de projecten krijgen, zodanig dat wij kunnen over het effect hiervan oordelen. Wat is trouwens van gans deze projecten het netto tewerkstellingseffect ?

Nog bij deze planstrategieën stellen wij vast dat bij het deelprogramma micro-electronica chips-fabriek Waferfab, Invomec en het micro-elektronica centrum, drie zaken zijn die reeds beslist zijn en in concrete uitvoering, alsook dat bedragen zijn vastgelegd op de begroting.

Een vierde deel is Superlab, en ook daar zijn concrete voorbereidselen voor. Maar een vijfde deel is de Stichting Technologie Vlaanderen. Maar waar blijft de Stichting Technologie Vlaanderen ; en ik merk zelfs dat het ACV zich hierover begint ongerust te maken. Ik vrees dan ook dat de techniek van Minister Geens is, eerst concrete industriële toepassingen en nadien zullen we de arbeiders wel zoet

houden. Dit lijkt zowel nu met de Stichting Technologie Vlaanderen het geval te zijn, als dit ook met Invomec het geval lijkt te worden.

Concreet wil ik dus vragen, wat is de budgettaire inhoud van de Stichting Technologie Vlaanderen, wat wordt de beleidsinhoud van de Stichting Technologie Vlaanderen en wie wordt daarbij betrokken ?

Ook bij Invomec, wat dus zoveel betekent als industrieel vormingsprogramma micro-electronica, zijn toch nog wel een aantal bedenkingen noodzakelijk. Is ook hier het feit dat het weer een VZW-structuur is, niet een ontoelaatbare uitholling van de openbare onderwijsstructuur ? En is het niet andermaal een unilaterale bevoordeling van de KUL ? Worden nu de vakbonden bij deze raad van beheer van Invomec betrokken, ja of neen ? Want men heeft nu in de doelstellingen gezegd dat het niet alleen een opleiding van lesgevers is, een opleiding van studenten, maar ook een bijscholing van werknemers zou zijn. Dus lijkt het mij toch noodzakelijk dat hier ook de vakbonden zouden vertegenwoordigd zijn en dat de sociale partners daar dus een belangrijke inspraak zouden hebben. Aangezien het om een technologische ontwikkeling gaat en deze niet af te scheiden is - zoals ik reeds eerder heb gesteld - van de belangrijke maatschappelijke en sociale gevolgen die deze ontwikkeling zal tot gevolg hebben, zou het eveneens wenselijk zijn dat er een organieke band tussen Invomec en de Stichting Technologie Vlaanderen is. Wil men juist deze band ? Kunt u mij ook garanderen dat pluralisme gewaarborgd wordt op basis van de samenstelling van de Vlaamse Raad hier in deze raad van beheer van Invomec ? Kan men ook garanties geven in verband met nog aan te werven personeel voor Invomec, dat dit op een pluralistische basis zal geschieden ?

Zo kom ik tot andere delen van het industrieel beleid. En vooreerst is dat de uitvoering van de motie van de Vlaamse Raad over de regionalisering van de vijf nationale sectoren. Wat is nu de stand van zaken, want ik heb toch de indruk dat wij hier in de Vlaamse Raad niet meer zijn opge-

De Batselier

schoten sinds men dit probleem ook in het nationale parlement behandelt. Is dit gewoon een tactische zaak vanuit de CVP om in feite geen Vlaamse druk op de nationale regering te brengen ? Ook dit dossier werd me reeds tweemaal beloofd in de Vlaamse Raad. Graag ook zou ik hier willen weten wat de stand van zaken is, en wanneer we uiteindelijk over dit dossier zullen kunnen discussiëren.

Men voert de discussie over de regionalisering van de nationale sectoren, vanuit de nationale regering op dit ogenblik met de drie gewestelijke executieven. Graag zou ik van de heer Minister wensen te weten wie voor de Vlaamse Executieve hier Vlaanderen vertegenwoordigt en welk standpunt deze vertegenwoordiger zal innemen ?

Het is immers duidelijk dat dringend een standpunt moet ingenomen worden over : ten eerste, het principe van de regionalisering ; ten tweede, wat er gebeurt met de verbintenissen van het verleden, zowel de uitgevoerde als de nog niet uitgevoerde verbintenissen. Graag zou ik ook weten wat de Vlaamse vertegenwoordiger denkt over de mogelijke nieuwe verbintenissen en of deze moeten ten laste komen van het nationale budget of van het regionale budget ?

Het zijn met andere woorden een heleboel vragen waarvan ik mij afvraag of het niet beter was geweest, indien de Vlaamse Executieve sneller had opgeschoten met zijn werkzaamheden, dat dan de vertegenwoordiger inderdaad concreet zou kunnen geantwoord hebben op al deze vragen, terwijl hij nu wellicht een persoonlijk standpunt of een standpunt in de mate van het mogelijke van de Executieve zal moeten innemen, zonder de Vlaamse Raad opnieuw te raadplegen.

Een ander meer specifiek punt van het industrieel beleid zijn de F-16 compensaties. De nieuwe technologie wordt in Vlaanderen nogal aangepakt vanuit nationale beslissingen, die wij in compensatie krijgen. Het is nogal eigenaardig, compensaties voor de F-16, morgen compensaties misschien voor Chooz ; mijn vraag is, hoever is

de Vlaamse Executieve daarbij betrokken ?

Ik heb menen te horen, in een tussenkomst van de heer Eyskens, in tegenstelling met wat in het verslag is vermeld, dat hij deze bevoegdheid niet wenst af te staan aan de heer Geens en ik zou dus graag de juiste actiemogelijkheden van de Vlaamse Executieve kennen, en de juiste toedracht van de overeenkomst tussen de Belgische Regering en wat de Vlaamse Executieve daarbinnen kan doen.

Met andere woorden, is de Vlaamse Executieve echt betrokken bij het tot stand komen van het contract, betreffende economische compensaties van de F-16, gesloten tussen General Dynamics en Economische Zaken ? Welke waarborgen heeft de Vlaamse Executieve dat haar doelstellingen zullen worden gerealiseerd ? Heeft de Waalse Executieve niet meer waarborgen door het feit dat de directe compensaties zich bevinden in het contract landsverdediging-United States Government.

In het dossier van Chooz heeft de heer Knoops regelmatig gespeeld met compensaties. Hierbij zou slechts een klein gedeelte naar Vlaanderen gaan. Maar ook hier rijst de vraag, is de Vlaamse Regering betrokken bij dergelijke compensaties, of is het louter de Minister van Economisch Zaken die de juiste toedracht van de overeenkomst kent en maakt ?

Uiteraard doet deze compensatiepolitiek niets af aan ons standpunt, dat wij zowel ons blijven verzetten tegen de basisbeslissing F-16 en tegen de wederkerigheid in het contract Chooz - Doel V.

Een ander deel van het industrieel beleid is de expansiewetgeving. Ik meen dat op dat vlak voor een deel meer een onderscheid moet worden gemaakt met ondernemingen in moeilijkheden. Het VESOC heeft zich op 30 april 1982 akkoord verklaard met een beleid van ondernemingen in moeilijkheden, maar dit akkoord hield een voorwaarde in, namelijk dat tevens een preventief beleid inzake ondernemingen in moeilijkheden zou worden gevoerd. Hoever staat het met de concrete uitvoering van het preventief be-

leid ? Welke concrete resultaten spruiten uit het preventief beleid voort ?

Toch wil ik hier al de randbemerkingen maken dat anderzijds de richtlijn bedrijven in moeilijkheden wel al concreet werd toegepast in bijvoorbeeld VTR, spijs de inlevering van de werknemers, en dat zelfs geen sociaal fonds werd opgericht in deze zaak, ondanks het feit dat de voorwaarde op 11 april 1982, namelijk een preventief beleid, hier nog geen waarde had. Het is dus een vraagteken of hier de nota van bedrijven in moeilijkheden wel zo strikt kon worden toegepast.

Het is zo, zoals ik reeds stelde, dat zelfs geen sociaal fonds werd opgericht, niettegenstaande de nationale regering verder gaat met sociale fondsen, denken we maar aan het dossier „Laminaires de Jemappes”. Is dit dan geen discriminatie vanwege de aard van de regering voor de verschillende werknemers die hierbij betrokken zijn ?

Een ander deel van het economisch beleid, maar niet het minst belangrijke wat de toekomstige industriële structuur betreft, is het energiebeleid.

Iedereen weet dat, indien wij macro-economisch tot gunstige resultaten wensen te komen, tot een herstructurering van onze industriële structuur, tot meer tewerkstelling, tot een betere handelsbalans en tot een betere betalingsbalans, dan moet hierbij een rationeel energieverbruik centraal staan. Daarom vraag ik, wat heeft de Vlaamse Executieve nu al concreet gedaan inzake rationeel energieverbruik en waarom staat in de begroting hier geen groot bedrag ingeschreven om concreet op dit vlak een aantal opties te doen. Dit betekent meer dan samen met een VEV-actiegroep Energetic op te richten.

Trouwens in dit verband weet u ook dat, indien de zaak Chooz gekoppeld wordt aan Doel V, op dat ogenblik elke mogelijkheid, alke financiële ruimte voor een rationeel energieverbruik totaal zoek is. Welk is dan het standpunt van de Vlaamse Executieve inzake Chooz en welke concrete acties zal de Vlaamse Executieve voorstellen inzake energiebesparende maatregelen ?

De Batselier

Algemeen economisch wil ik nu nog drie punten aanhalen. Vooreerst de planning, dan de contractuele planning en ten derde de werking of de mogelijkheden die de Vlaamse Executieve wil geven aan de GIMV.

Ik wil ook enkele vragen stellen in verband met de planning.

Hoever staat het met :

1) het uitwerken zelf van een eigen regionaal plan voor Vlaanderen, waarin dan onder andere de meest diverse accenten, zoals het industrieel beleid, de nieuwe technologieën, de REV en de tewerkstelling prioriteiten zouden kunnen zijn ;

2) hoever staat de medewerking van de Vlaamse Executieve in het herzien van de wet van 15 juli 1970 inzake planning en economische decentralisatie ?

In het verslag meldt u enkel dat een werkgroep van start is gegaan. Graag had ik nadere uitleg over de richting waarin deze werkgroep werkt.

3) wat zijn de recente opdrachten die men telkenmale aan het regionaal planbureau heeft gegeven vanuit de Vlaamse Executieve, of gebruikt men dit regionaal planbureau niet bij de uitstippeling van de diverse economische richtlijnen ?

4) in de kaderwet van 15 juli 1970 had ook de GERV een belangrijke rol te spelen. In hoever is men er nu aan toe om van de GERV een soort van Vlaams Sociaal Economische Raad te maken, die dan zou kunnen uitmonden in een geïstitutioniseerd overlegorgaan en niet meer in een VESOC dat maar ergens zweeft ?

Ten tweede zal ik handelen over de contractuele planning.

Wij merken dat in de expansiewetgeving in feite de verleende steun zeer hoog wordt, zelfs naar recordhoogten gaat, ondanks de teruggang van de economie. Bij de expansiewetgeving had men reeds in vroegere beleidsverklaringen van de Vlaamse Executieve steeds gesteld dat hier de contractuele planning strikt zou toegepast worden,

ook al was het als uiting van een selectieve aanpak van deze staatssteun. Mijn vraag is nu, welke concrete toepassingen van contractuele planning zijn er, met andere woorden met hoeveel ondernemingen heeft de Vlaamse Executieve in het jaar 1982 een contract aangegaan op basis van de staatssteun die zij verleende en welke voorwaarden stonden in deze contracten ?

In het verslag heb ik alleen een aantal elementen van de orde van grootte gekregen, namelijk dat met 50 procent van de multinationale ondernemingen contracten zouden zijn aangegaan.

Ten derde zal ik handelen over de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen.

Reeds in de commissie heb ik voorgesteld de GIMV meer financiële middelen te geven. Na uw uiteenzetting stel ik voor, het amendement is trouwens ingediend, een kapitaalverhoging door te voeren van nominaal 300 miljoen, en onmiddellijk te storten 250 miljoen of wat in budgettaire termen zoveel wil zeggen als 300 miljoen vastleggingen en 250 miljoen ordonanceringskredieten. Dat komt neer op respectievelijk 200 miljoen en 150 miljoen van wat er nu in staat. Men zal hierbij aanhalen dat ten eerste de staat van de Vlaamse begroting dit niet toelaat. Men zou als tegenargument kunnen aanhalen zoals het in de commissie gebeurd is, dat de GIMV een aantal thesauriebeleggingen verricht en het dus niet nodig heeft. Men kan ook aanhalen, als een project zodanig interessant is, gelieve dan bij de private partners aan te kloppen. Ik wil hierop op voorhand een aantal antwoorden geven.

Ten eerste, wat de staat van de Vlaamse begroting betreft, is de GIMV een maatschappij die, wanneer men enerzijds de dividenden, intresten, en anderzijds de diensten ten opzichte van de kosten berekent, personeelskosten, goederen en diensten, een positieve balans kan voorleggen.

Ten tweede, zelfs in de derde functie, en dat is nu niet bepaald de meest interessante functie, werkt de GIMV goed en betekent dit dat de beheers-

vergoeding die de Vlaamse Executieve betaalt aan de GIMV lager is dan de geboekte opbrengsten van het rollend fonds in deze derde functie.

Voor iedere participatiemaatschappij die voor het ogenblik thesauriebeleggingen verricht, geldt dat dit bij de GIMV nog meer verantwoord is dan bij een aantal privé participatiemaatschappijen, daar zij zich engageert voor werkelijk risicovolle projecten.'

Een vierde punt is dat de FIV-bron haast is uitgedroogd. Dus werkelijk grote projecten worden vrij moeilijk nog te financieren. Waarom ? Omdat er de regel bestaat van de 5 procent binnen de GIMV. Dit betekent dat men maximum 5 procent van het GIMV-kapitaal mag aanwenden in één project. Dus normaal beperken de projecten zich tot een bedrag ten belope van 65 miljoen. Zo zouden dank zij de door mij voorgestelde kapitaalverhoging, dan projecten van 100 miljoen haalbaar zijn, hetgeen heel wat industrieel-interessanter is om morgen te gaan uitvoeren. Dit is ook belangrijk, omdat van het ogenblik dat men die 100 miljoen zou hebben, er een speciale markt voor de GIMV dan vrij komt. Op de markt van de kleine projecten werken immers de Vlaamse Investeringsmaatschappij werkt de Investco, werkt Prominvest. Op de markt der grote projecten werkt Alinvest, Sidinvest en de NIN en zo zou er dus een speciale markt vrijkomen voor de GIMV, waar weinig concurrentie is, namelijk de markt tussen de 70 à 100 miljoen. En daarvoor zijn de middelen vandaag van deze GIMV te klein.

Nu denk ik toch dat gezien al de publiciteit die men maakt rond de DIRV-actie, en aangezien de enige die werkelijk industrieel iets aan deze actie heeft gedaan, in feite de GIMV is, het dan ook vanuit de Vlaamse Executieve normaal zou zijn dat men de nodige aandacht zou besteden aan de GIMV.

Maar als ik zie hoe men de DIRV-actie naar buiten brengt, hoe men daar op geen enkele wijze de GIMV echt bij betreft, en dat zelfs in allerlei publicaties de GIMV nergens meer vermeld staat vanuit de Vlaamse Executieve, dan is mijn vraag : gelooft men

De Batselier

nog werkelijk in zijn eigen openbare holding? Als ik bijvoorbeeld het artikel in Wallstreet Journal van 11 maart 1983 zie, dat handelt over „the economy of Flanders today and tomorrow” en dat stond in „the special advertising section” mag ik dus aannemen dat dit volledig geschreven is onder de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Executieve vermits het door de Vlaamse Executieve werd betaald – en waarop geen enkel ogenblik de GIMV in wordt vermeld dan betekent dit dat de Vlaamse Executieve niet meer in de GIMV gelooft en dus op dat ogenblik uiteraard niet wenst dat een ruime markt hier zou vrijkomen voor de GIMV.

Ik zal dan ook een amendement indienen, om in Titel II van de kapitaaluitgaven de vastleggingskredieten van 100 miljoen naar 300 miljoen te verhogen en de ordonnanceringskredieten van 100 naar 250 miljoen frank te verhogen ten bate van de GIMV die toch een centrale rol moet en zal spelen in het economisch leven in Vlaanderen. Ik zal dit compenseren via een amendement bij een ander artikel, met name inzake de ruilverkaveling.

Zo kom ik tot het laatste deel van mijn tussenkomst, namelijk het initiatief van de heer Geens om een tewerkstellingsplan voor Vlaanderen uit te werken, zodat door een Vlaamse aanpak van de opslorplingsprogramma's, werkloosheid, beroepsopleiding en stages, er in Vlaanderen 25.000 werklozen minder zouden zijn.

Ik moet hierbij toch enkele kritische bedenkingen maken.

Vooreerst is het natuurlijk vrij origineel dat uit deze tekst en uit dit plan valt op te maken, dat een lid van de meerderheid – want dat is de heer Geens in de nationale regering nog altijd – duidelijk de mislukking van de nationale regering op het gebied van de alternatieve werkgelegenheidsprogramma's onderstreept en de nationale Minister van tewerkstelling derhalve volledig desavoueert.

Het getal van 25.000 dat u vooropstelt is, zelfs in geval van overheveling van de desbetreffende kredieten, niet

baar. Dit valt gemakkelijk te bewijzen.

1) De tewerkgestelde werklozen worden reeds aangeduid door de Gemeenschapsminister van werkgelegenheid. Dus bij komende tewerkstelling zal hier nul zijn. Aangezien deze materie reeds onder uw bevoegdheid valt kan men zich trouwens ook hier moeilijk achter de nationale minister verschuilen.

2. Inzake het BTK-systeem is er nationaal een begroting vastgesteld voor 22.000 betrekkingen. Op dit ogenblik heeft uw nationale collega, de heer Hansenne, de fantastische prestatie geleverd er nog 16.000 over te houden. Wat betekent dat u met uw Waalse en Brusselse collega's nog amper 6.000 betrekkingen te verdelen hebt. Dus resultaat : maximum 2 à 3000 tewerkstellingen voor Vlaanderen.

3. Met betrekking tot het derde arbeidscircuit kan worden gesteld dat er op dit ogenblik amper een 2.000 mensen effectief in dit systeem werkzaam zijn. Maar onder druk van de oppositie, via allerlei interpellaties en vragen, en van de publieke opinie zijn de ministers Hansenne en Maystadt druk bezig alles goed te keuren en zo mogelijk 15.000 posten vol te zetten. Vooraleer deze materie aan u zou zijn overgedragen, mag men gerust stellen dat de 15.000 jobs zullen zijn ingenomen en dus het extra resultaat van uw programma opnieuw nul zal zijn.

4. Voor het inter-departementaal tewerkstellingsfonds geldt globaal dezelfde redenering als voor het DAC.

5. Wat de wederaanpassingspremies betreft is er blijkbaar een fout in de nota geslopen en is u er blijkbaar niet van op de hoogte dat deze materie is opgeheven en dat het vooropgestelde begrotingsbedrag enkel het uitdoven van de maatregel begeleidt, wat tevens de uitdoving van de begrotingspost met zich brengt. Resultaat, uiteraard opnieuw nul.

6. Inzake de stagiairs kan inderdaad een iets hoger cijfer worden bereikt, maar u geeft zelf toe dat het resultaat afhangt van de inspanningen van de ondernemingen en van de overheid.

Dus mijnheer Geens, ik heb hier willen aantonen dat uw zozegegd plan,

dat u met veel bombast hebt aangekondigd, niets of weinig nieuws bevat en dat u hoogstens een 6.000 bijkomende tewerkstellingen zou kunnen realiseren. En dit dan nog enkel als gevolg van de grove nalatigheid ter zake van de nationale CVP-PW- regering.

Het is dus weinig lovenswaardig dat u spreekt van eigen Vlaamse aanpak, daar waar het enige nieuwe erin bestaat dat nog meer bevoegdheden naar de Minister van economie, tewerkstelling en energie worden overgeheveld.

U wil immers, mijnheer de Minister, nu ook de totale bevoegdheid inzake alternatieve tewerkstelling voor u alleen. Dus opnieuw een zoveelste bewijs dat de heer Geens cavalier secul wil spelen en dat alles wat in deze Executieve gebeurt, door de heer Geens moet gebeuren, of anders geen zeggingskracht heeft.

Wij laten het ook aan de heer Poma en aan de liberalen over te zeggen wat zij denken over uw bemoeizucht inzake de beroepsopleiding. Beter ware het hier geweest van met voorstellen uit te pakken om deze alternatieve tewerkstellingsstatuten allemaal naar één soort van statuut te herleiden, zodanig dat men echt een nieuwe visie zou kunnen ontdekken in deze alternatieve tewerkstellingscircuits. Maar daar is spijtig genoeg geen sprake van.

Mijnheer de Minister, ik wil hiermee mijn uiteenzetting besluiten en vragen dat men er in de Vlaamse Raad ten minste zou in slagen, over de meest essentiële punten van uw beleid, een echte discussie te voeren. Dit lijkt mij vooral noodzakelijk vermits wij anders nog gaan veronderstellen dat deze Vlaamse Raad geen bestaansreden heeft en dan wellicht nog minder leden op deze banken zullen komen zitten. **(Applaus bij de SP en de VU)**

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter mijnheer de Minister, geachte collega's, vooraf zou ik een woord willen zeggen over de manier waarop het verslag is tot stand gekomen. Bovendien wens ik

Van Ooteghem

van de gelegenheid gebruik te maken om de verslaggever, de heer Bockstal en de administratie te danken omdat zij, op een paar dagen tijd, het verslag hebben opgesteld en binnen de hun toegemeten tijd een grote inspanning hebben moeten leveren om dit document af te werken.

Vervolgens betreur ik de geïmproviseerde manier waarop het verslag ter goedkeuring werd voorgelegd. Ik heb mij de moeite getroost het verslag zorgvuldig te lezen, omdat het reglement voorschrijft dat het verslag door de Voorzitter van de Commissie moet worden goedgekeurd. Groot was bijgevolg mijn verbazing te vernemen dat dit document, zonder de goedkeuring van de Voorzitter, naar de drukker werd overgezonden. Ik beschouw het niet als een officieel stuk, maar als een drukproef.

Ter zake zal ik enkele voorbeelden geven : op bladzijde 177 staat de tabel met de resultaten van de toepassing van de economische expansiewetgeving van 1982. Op bladzijde 179 wordt deze tabel hernomen.

Op bladzijde 164 schrijft men over de T-zones in Vlaanderen het volgende : „a) Westhoek : 30 ha Ieper ; b) Oude-naarde : 20 ha industriepark Kruishoutem ; c) Limburg-Kempen-Hageland : 100 ha, Genk-Zuid : 50 ha, Geel-Punt : 30 ha, Diest : 20 ha”. Het is vanzelfsprekend duidelijk dat hier tweemaal dezelfde 100 ha worden bedoeld voor Limburg-Kempen-Hageland. Voor degenen die de werkzaamheden van de Commissie niet bijwoonden kan dit gemakkelijk een verkeerde indruk geven.

Op bladzijde 161 staat een kort overzicht van het Vlaams Tewerkstellingsplan : op bladzijde 187 een „tewerkstellingsplan van Vlaanderen – Overzicht”. Het zijn tweemaal dezelfde 25.000 mensen die men wil tewerkstellen en jammer genoeg geen 50.000.

Op bladzijde 160 lees ik een citaat over de stagiairs : „Hier zal nauwkeurig worden toegezien op de toepassing van de bestaande wetgeving. Er zal onder meer geen expansiesteun meer

verleend worden”. Het is duidelijk dat men geen expansiesteun zal verlenen, wanneer de wetgeving op de stagiairs niet wordt toegepast.

Tot daar enkele bemerkingen die zeker niet te wijten zijn aan de verslaggever, maar vooral aan de geïmproviseerde wijze waarop, in een paar dagen tijd, dit verslag tot stand kwam.

Ik zou mij durven te wenden tot de Voorzitter van deze vergadering en hem verzoeken ervoor te waken dat bij de bespreking en de voorbereiding van de begroting 1984, de nodige zorg zou worden besteed aan dit document. Het mag toch niet zijn dat de documenten van de Vlaamse Raad van een minder niveau zouden zijn dan de documenten van het Belgisch Parlement.

Inzake het economische luik, zal ik mijn betoog beperken tot twee problemen die, naar mijn gevoelen, van essentieel belang zijn voor de toekomst van ons volk : de regionalisering van de economie en de bestrijding van de j eugdwerkloosheid.

Tijdens zijn vergadering van 23 maart 1982 heeft de Vlaamse Raad het voorstel van resolutie van collega Dupré goedgekeurd. Hierin wijst de Vlaamse Raad op de noodzaak van de economische zelfontplooiing, gepaard gaande met de uitbouw van de eigen financiële verantwoordelijkheid. In deze resolutie vraagt de Vlaamse Raad tevens aan de Vlaamse Regering geregeld verslag uit te brengen over de stand van zaken en de resultaten van het onderzoek.

Welnu, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Regering, ik ben de mening toegedaan dat het ogenblik voor een eerste verslag is aangebroken.

Op 25 februari 1983 heeft de centrale regering het document 574 bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend. Het betreft de voorlopige inventaris van de verbintenissen en hun niveau van uitvoering van de overheidshulp aan de vijf nationale sectoren. Dit document is zonder twijfel voor heel wat kritiek vatbaar maar het heeft het voordeel dat het bestaat en dat de discussie geopend is.

Het spreekt vanzelf dat regionalise-

ring van de nationale sectoren ondenkbaar is zonder regionalisering van de middelen. Dit impliceert de splitsing van de nationale kredietinstellingen, te beginnen met de ASLK. De wet van 8 augustus 1980 op de staatsvorming belet dit niet, integendeel. De mogelijkheid van regionalisering van het kredietwezen werd uitdrukkelijk in deze wet ingeschreven en niemand kan dus Vlaanderen beletten nieuwe Vlaamse kredietinstellingen op te richten.

Wie vertrouwd is met de problemen van de staalnijverheid weet dat de dramatische ontkenning met rasse schreden nadert. Het is mijn vaste overtuiging dat deze de structuren van ons land op de helling zal zetten. De heer Dupré sprak zoëven over Cockerill als breekijzer ; het zou wel eens Cockerill als breekpunt kunnen zijn. Mijn zorg is dat Vlaanderen op dat ogenblik niet over de nodige instellingen zal beschikken om de nieuwe situatie op te vangen. Daarom, zelfs indien er geen – of nog geen – akkoord bestaat over de regionalisering van de nationale sectoren, moet de Vlaamse Regering toch dringend werk maken van het scenario voor wat ik zou noemen : het post-Cockerill tijdvak.

De muntherschikking is in feite een devaluatie van de Belgische frank geworden ten opzichte van de Duitse mark en de Nederlandse gulden. Het is een achteruitgang, een verarming van België in vergelijking met Nederland en Duitsland. Het is een afscheid van het Noord-Europees welvaartspeil. Welnu, noch Vlaanderen noch Luxemburg hebben die opeenvolgende devaluaties gewild noch verdiend, die in grote mate door Wallonië worden veroorzaakt. Ik vraag mij af hoe lang Luxemburg, en uiteindelijk ook Vlaanderen, die economische aftakeling nog zullen gaan meemaken en of wij met politiek en economisch zelfbestuur gaan wachten tot wij het niveau van de Middellandse-Zeelanden hebben bereikt.

Het spreekt vanzelf dat, indien de economische afstand tussen Nederland en Vlaanderen groter wordt, dit ook op cultureel vlak het geval zal zijn, bijvoorbeeld in de bibliotheeksector om maar één actueel onderwerp te noemen.

Van Ooteghem

Om dit hoofdstuk af te sluiten wil ik nog zeggen dat de unanieme wens van de Vlaamse Raad naar economische zelfontplooiing met eigen financiële middelen en verantwoordelijkheid, voor Vlaanderen een kwestie is van leven en dood die voor de Vlaamse Gemeenschap, en dus ook voor de Vlaamse Regering, een zaak is van absolute prioriteit.

Een andere prioriteit is de tewerkstelling. In mijn achttienjarige politieke loopbaan heb ik leren geloven aan de macht van de herhaling. Wanneer men van een zaak overtuigd is, moet men zo lang op dezelfde spijker blijven hameren tot men gehoor vindt. Ik zal dus gedeeltelijk in herhaling vervallen maar ik doe dit omdat ik weet dat de aanhouder wint.

Mijnheer de Minister, ik heb met belangstelling uw tewerkstellingsplan voor Vlaanderen gelezen. Zonder aan uw goede bedoelingen te twijfelen, twijfel ik evenmin aan uw overdreven optimisme. Wij hebben in het Parlement al zoveel tewerkstellingsplannen à la Spitaels, Dewulf of Hansenne horen aankondigen dat we intussen ouder, wijzer en vooral veel sceptischer geworden zijn. Geen enkel plan heeft zijn doel bereikt ; geen enkel plan heeft de dramatische werkelijkheid kunnen ombuigen. Men heeft enkel de pijn kunnen verzachten.

Ik vrees dan ook dat uw ambitieus plan om de werkloosheid met 25.000 mannen of vrouwen te verminderen niet het verhoopte resultaat zal kennen en dit om diverse redenen.

Ten eerste, de mensen tewerkgesteld als werklozen of in het bijzonder tijdelijk kader, of in het derde arbeidscircuit, of door het interdepartementaal begrotingsfonds werken meestal in de non-profitsector. Welnu, die non-profitsector moet door de produktieve sector worden gedragen. De draagkracht van die sector wordt van dag tot dag, van plan tot plan kleiner en kleiner.

Ten tweede, na elk schooljaar komen steeds meer nieuwe kandidaten op de arbeidsmarkt waarvoor geen betrekkingen beschikbaar zijn. Aan de ko-

mende generaties schoolverlaters kunnen wij geen andere zekerheid geven en geen ander perspectief bieden dan een vervangingsinkomen als overbrugging tussen studies en pensioen.

Welnu, mijnheer de Minister, die situatie is totaal onduldbaar, onaanvaardbaar en vergt van ons veel meer creativiteit en veel meer verbeeldingskracht dan wat TWW, BTK, DAC en IBF en andere verdoken vormen van werkloosheid.

Het leger jeugdige doppers is niet alleen een sociaal maar ook een maatschappelijk probleem. Na maanden en jaren stempelen, verliezen de jongelui hun enthousiasme en hun motivatie, verleren zij hun beroep en verliezen zij de aansluiting met de arbeidsmarkt en in veel gevallen ook met hun familie of gezin. Vroeg of laat zullen zij zich tegen de maatschappij keren die het probleem niet tijdig heeft erkend en opgelost.

De jonge werklozen moeten een kans krijgen bij de zelfstandigen, bij de KMO's en in de industrie.

Bij een vorige gelegenheid heb ik een algemeen voorstel tot opslorping van de werkloosheid uiteengezet. Het was wellicht te algemeen. Vandaag zou ik het meer concreet naar de jongeren toe willen verdedigen.

De schoolverlaters hebben na een bepaalde wachttijd recht op werkloosheidsuitkeringen.

Welnu, laat die jonge mensen in godsnaam niet stempelen, laat ze werken, maar betaal gedurende bijvoorbeeld een overgangperiode van 2 of 3 jaar hun stempelgeld door. De werkgever moet dan het verschil tussen het stempelgeld en het volle loon bijbetalen. Tijdens die twee of drie jaar zal de jonge arbeider of student zich bekwamen in zijn beroep, hij zal ervaring verzamelen en hij zal in veel gevallen onmisbaar zijn geworden in de zaak en gewoon in dienst blijven.

De loodgieter of de elektricien met een eenmanszaak zullen aan hun arbeider gewoon geraakt zijn en hun cliënteel hebben uitgebreid.

De zelfstandige zal zijn bediende niet

meer willen missen. De handelaar zal na drie jaar op zijn verkoper of verkoopster aangewezen zijn en het textielbedrijf op de nieuwe technisch ingenieur.

Om concurrentievervalsing en misbruiken te verhinderen zou die regeling alleen mogen gelden - dat is nogal vanzelfsprekend - voor bijkomende tewerkstelling.

Dit systeem van stage dat gedeeltelijk door de RVA zou worden betaald, zou voor de Belgische Staat, noch voor de Vlaamse Gemeenschap één frank supplementaire uitgaven betekenen. Integendeel, de jonge werkloze moet men anders ook betalen, maar met het nieuwe systeem verdient hij het volle loon waarop hij sociale bijdragen en belastingen betaalt. Hij kan meer geld besteden aan consumptie waardoor de produktie wordt aangewakkerd en de belastingopbrengsten stijgen. Het gevolg hiervan is nieuwe werkgelegenheid, nieuwe consumptie, nieuwe belastingopbrengsten. Met andere woorden, de neerwaartse spiraal in de crisis die we nu kennen, wordt een opwaartse spiraal uit de crisis.

Het bevorderen van de investeringen in de toekomstgerichte bedrijven is een middel om op middellange termijn uit de crisis te geraken. Wij steunen alle initiatieven van de Vlaamse Regering ter zake. Alle andere oplossingen zijn slechts lapmiddelen die veel geld kosten, die de belastingdruk nog vergroten en daardoor het bedrijfsleven nog meer verlammen en nieuwe werkloosheid in de hand werken.

Ik hoop dat uw tewerkstellingsplan mag slagen en dat mijn twijfels en scepticisme ongegrond zijn. Ik verzoek u echter ook dringend naar andere en nieuwe mogelijkheden te zoeken om jonge mensen in de produktieve sector aan een job te helpen. Elke nieuwe werkgelegenheid is een kleine overwinning. Vele kleintjes maken een groot. Met vele kleine overwinningen behalen we misschien de zege op de gesel van de jeugdwerkloosheid. Laten wij er zo vlug mogelijk aan beginnen. De inzet loont de moeite. **(Applaus bij de W)**

De Voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier (op de tribune) :
Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dames en heren, het is gemakkelijker te spreken over de werkloosheid dan iets te ondernemen voor de werkgelegenheid.

Het zal wel zó zijn dat het vandaag niet de laatste keer zal zijn dat we het probleem van de werkloosheid en de tewerkstelling bespreken.

De wereldomvattende crisis heeft, naast een internationale en nationale dimensie, haar typisch Vlaamse realiteit. Vlaanderen heeft, en dat bewijst de geschiedenis, ook in het verleden met zware crisissen en structurele werkloosheid te kampen gehad. Onze zin voor realiteit, maar vooral de Vlaamse hardnekkigheid om de zaken aan te pakken, hebben er ons altijd weer bovenop geholpen. Iedere crisis draagt in zich de sporen van wederopleving naarmate men de crisis als een uitdaging ziet en hiertegen vastbesloten tekeer gaat.

Namens de CVP durf ik hier vandaag opnieuw herhalen dat de tewerkstelling onze obsessie is. Iedereen, zij die werk verschaffen, zij die werk zoeken, dienen opnieuw gemotiveerd, want alleen gemotiveerde mensen slagen in hun opzet. De Vlaamse Executieve, met Voorzitter Geens aan de leiding, heeft reeds bewezen de situatie met een nieuw dynamisme aan te pakken.

Ik wil het hebben over de specifieke uitzichten van de werkloosheid in Vlaanderen. De werkloosheid neemt in Vlaanderen, vooral de laatste jaren, sterker toe : gemiddeld ligt de toename van de werkloosheid in Vlaanderen 2 procent hoger dan in het ganse land ; waar de werkloosheid voor de vrouw de trend van het land volgde, lag de werkloosheid bij de mannen voor 1980 2 procent hoger dan het landsgemiddelde, voor 1981 16 procent hoger, voor 1982 4 procent hoger.

Sectorieel bekeken is de werkloosheid het grootst bij de diensten, de bouw, de handel en de textiel.

Op 253.631 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, met normale geschiktheid, waren er in de sector : diensten 52.451 werklozen ; bouw

Volksvertegenwoordigers L. Vanvelthoven (SP) en N. De Batselier (SP) 'tijdens de algemene bespreking van de uitgavenbegroting 1983

32.133 werklozen ; handel 23.630 werklozen ; textiel 18.267 werklozen.

Naar beroepsgroep is de hoogste werkloosheid terug te vinden bij de bedienden, en meer speciaal de bedienden voor administratief werk, de verkopers, het verzorgend personeel, het onderwijspersoneel en de bedrijfstechnici.

Naar leeftijd stellen we vast dat de werkloosheid bij de jongeren – jonger dan 25 jaar – in Vlaanderen ongeveer 2 procent hoger ligt dan in het land, 35 procent ten opzichte van 33 procent. De tendens bij de andere leeftijdsgroepen volgt de trend van het land.

Daarenboven dient vastgesteld dat 59 procent van de jonge werklozen in Vlaanderen vrouwen zijn, terwijl dit aantal voor het land 57,4 procent bedraagt.

Regionaal bekeken doen we bij de analyse van de werkloosheid in Vlaanderen enkele markante vaststellingen.

De werkloosheidsgraad, dit wil zeggen, de volledig werklozen in procent van het aantal tegen werkloosheid verzekerden van het RIZIV (op 30 juni 1980) was op 31 januari 1983

voor het Vlaamse Gewest : 18,6 procent.

Stijgen boven dit gemiddelde uit : Oostende met 27 procent, Turnhout met 26,1 procent, Hasselt-Tongeren met 25,3 procent, Aalst met 22,5 procent ; verder : Leuven, Brugge, Ieper, Dendermonde, met circa 19 procent. Uitschieters in positieve zin zijn Vilvoorde met 12,3 procent, Antwerpen met 13,6 procent, Roeselare met 14,7 procent, Sint-Niklaas met 14,8 procent en Kortrijk met 15 procent.

De ontleding van de werkloosheidsgraad naar geslacht leert ons het volgende : bij de mannen is deze voor het Vlaamse Gewest 13,1 procent, in Oostende bedraagt deze 22,4 procent, in Vilvoorde slechts 8,9 procent.

Bij de vrouwen is de werkloosheidsgraad in het Vlaamse Gewest 28,3 procent. Uitschieters zijn in negatieve zin Turnhout met 44,3 procent, Oostende met 34,9 procent en Hasselt-Tongeren met 46,4 procent. Daarentegen liggen Vilvoorde met 17,8 procent en Oudenaarde met 19,4 procent en Antwerpen-Boom met 18,9 procent in de goede lijn.

Enkele woorden nu over de aanpak.

Olivier

Uitgaand van de voorafgaande vaststellingen moet de werkloosheid niet alleen globaal aangepakt worden, maar moeten vooral accenten worden gelegd naar beroepsgroepen, sectoren, leeftijdsgroepen, regio's, met telkens aandacht voor de grote werkloosheid bij de vrouwen.

Bij dit alles moet bijzondere zorg uitgaan naar de personen met gezinslasten. Zij verdienen een voorkeursbehandeling bij de specifieke tewerkstellingsprogramma's van de overheid. In de privé-ondernemingen moeten hiervoor zelfs toelagen of vermindering van lasten voorzien worden.

Wat de globale aanpak betreft, willen we namens onze fractie, de Executieve en meer speciaal de Voorzitter, feliciteren voor het gevoerde beleid. Als Vlaams Gewest hebben we niet alles in handen; zoals u zelf zei, mijnheer de Minister, „zijn de oorzaken van het grote gebrek aan werkgelegenheid vooral structureel, en structuren kan men slechts langzaam wijzigen.”

U hebt niets onverlet gelaten om het beleid over een andere boeg te gooien. Op basis van het rapport-Beernaert hebt u T-dagen georganiseerd, uw DIRV-actie gelanceerd, prospectiereizen in het buitenland ondernomen. Het SIMONA-project, dat volop in uitvoering is en tot doel heeft de vraag naar en het aanbod van arbeid op een méér doeltreffende manier met elkaar te organiseren, zal de bestaande kritiek op de arbeidsbemiddeling en het nutteloze solliciteren stilaan wegwerken.

Op lange termijn zal een dergelijke politiek, die altijd in overleg met VESOC tot stand komt, nieuwe werkgelegenheid en nieuwe welvaart tot stand brengen. Daarenboven heeft — dit werd hier reeds dikwijls herhaald — uw zogenaamd „banenplan” in Vlaanderen enorm veel weerklank gevonden. Met dit plan beoogt u 25.000 werklozen uit de werkloosheid te halen door een Vlaamse aanpak van de opsloringsprogramma's werkloosheid, beroepsopleiding en stages. De interessante nota schetst niet alleen de huidige situatie, maar becijfert de mogelijkheden om, op één jaar tijd, in

het Vlaamse Gewest 36.000 BTK-ers - DAC-ers en tijdelijk tewerkgestelde werklozen tewerk te stellen en bovendien de initiatieven inzake beroepsopleiding te verdrievoudigen.

We gaan volledig akkoord wanneer u stelt dat het in uw bedoeling ligt de maximale bevoegdheid inzake BTK en DAC aan de STC's over te dragen en inzake interdepartementeel begrotingsfonds en werklozen in KMO's de bevoegdheden van de nationale minister aan de gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid toe te wijzen. We noteren daarenboven de vastberaden wil om de bestaande wetgeving in verband met de stagiairs strenger toe te passen en de ondernemingen hiertoe te dwingen door onder meer geen expansiesteun meer te verlenen wanneer de normen niet gerespecteerd worden.

Als CVP-fractie willen we toch vooral blijven stilstaan bij de jeugdwerkloosheid. De jongeren vertegenwoordigen méér dan 15 procent van onze actieve bevolking; de werkloosheid bedraagt méér dan het dubbele. Deze situatie is onaantvaardbaar. Met de vervangende tewerkstelling hebben we deze sociale kwaal wat kunnen milderen. Na een korte termijn van tewerkstelling staan deze jongeren echter opnieuw op straat: we noemen dit statistische tewerkstelling. Illusie over tewerkstelling met desillusie voor de betrokkenen is hiervan het gevolg. Een Vlaamse samenleving met 100.000 werkloze jongeren heeft geen toekomst, en van deze jeugd hangt de toekomst van Vlaanderen af.

De jongeren — en vooral de meest kansarme — moeten absolute prioriteit krijgen. Herverdeling van de beschikbare arbeid door werktijdverkorting, deeltijdse arbeid, duo-banen, verlenging van de leerplicht, cumulatiebestrijding, industrieel leercontract en andere zijn adequate middelen. In veel gevallen geeft de overheid het voorbeeld. Alles kan evenwel niet blijven van de overheid komen. Onze ondernemingen moeten jongeren een kans geven, niet voor een tijdje, maar om voort te doen.

Met sectoren, met bedrijven, moeten concrete afspraken gemaakt worden: ik herhaal het, de jongeren maken 1/6

van de actieve bevolking uit, dan moeten ze ook voor 1/6 van de tewerkstelling in aanmerking komen. De onderhandelingen hiertoe moeten onmiddellijk aangevat worden.

Het zal verder een utopie zijn alle jongeren in eigen land tewerk te stellen. In het buitenland vraagt men naar hooggeschoolden, bedrijfstechnici en onderwijzend personeel. In samenwerking met onze Vlaamse Raad werd hiertoe de WOB of de Vereniging voor Opleidingsprogramma's in het buitenland opgericht. Als tegenhanger van de Waalse APEFE heeft dit organisme reeds heel wat jongeren uitgestuurd. Deze activiteiten moeten geïntensiveerd worden en ook toegankelijk worden voor lager geschoolden, en waarom ook niet voor bepaalde ongeschoolden.

Onze jonge intellectuelen moeten de kans krijgen om, in afwachting van een definitieve job, via stageopdrachten in het bedrijfsleven of in navorsingscentra, zich verder te bekwamen. Bij het merendeel van de jongeren bestaat de wil tot werken. De maatschappij moet het tot haar plicht maken werk te verschaffen. Veel te weinig aandacht gaat naar de zelfstandige arbeid als middel om uit de werkloosheid te komen. Een aantal voorzieningen werd reeds getroffen op het nationale vlak. Deze kunnen aangevuld worden op het Vlaamse niveau.

De risico's dienen verminderd te worden door een aanpassing van het sociaal statuut voor startende zelfstandigen; in een voldoende regeling voor werkloosheidsvergoeding dient voorzien in geval van mislukking voor iedere jonge zelfstandige. Bovendien dient een herziening van de faillissementswetgeving in het vrijwaren van een deel van het patrimonium, bij voorbeeld het eigen woonhuis, voor inbeslagname te voorzien.

Anderzijds hebben de ervaringen in binnen- en buitenland geleerd hoe het afnemen van de afstand tussen jeugd- en volwassenlonen het aantrekken van jonge mensen naar de arbeidsmarkt heeft afgeremd. De sociale partners zouden over deze jeugDMINIMUMlonen ook overleg kunnen plegen in de sectoren.

Olivier

Pooling-centra kunnen voor een reeks van beroepen interimarbeidskrachten bezorgen bij voorbeeld voor tijdelijke, voltijdse of deeltijdse jobs in de private en publieke sector, zoals het onderwijs.

Binnen de RVA zou een dispatching-centrum kunnen fungeren voor alle aanvragen uit de welzijnssector voor vrijwilligerswerk met vrijstelling van stempelcontrole.

In de tweede plaats zou ik het willen hebben over de moeilijk of niet te plaatsen werklozen. In deze categorie vinden we de minder-validen, de werklozen met gedeeltelijke of zeer beperkte geschiktheid, de werklozen die te oud zijn om een nieuwe job aan te nemen en te jong om het brugrustpensioen te genieten, met name de leeftijdsklasse van de zogenaamde veertig-vijftigers.

Voor deze mensen zijn vooral de opsloringsprogramma's, zoals BTK - DAC en andere bestemd. De overheid moet haar eigen normen voor aanwerving van zwakke werklozen aankomen.

De administratieve verplichtingen voor het bekomen van tegemoetkoming bij aanwerving van mensen met handicap moeten zo snel mogelijk worden afgehandeld. De ervaring van heel wat werkloze veertig-vijftigers kan benut worden in opleidingsprogramma's, werklozenateliers en andere initiatieven om een zinvolle tewerkstelling te vinden.

Deze opsloringsprogramma's, waarvoor meer creativiteit van de initiatiefnemers wordt gevraagd, kunnen een uitkomst betekenen voor heel wat moeilijk te plaatsen mensen en werkloze vrouwen. De tewerkstelling in de vierde sector kan de grote werkloosheid bij het verzorgend personeel voor een stuk opvangen. De Ministers die deze aspecten onder hun bevoegdheid hebben moeten ter zake nog meer initiatieven nemen.

Ten slotte dienst onze aandacht te gaan naar de sectoren en regio's waar de werkloosheid het grootst is : de sectoren bouw, textiel en diensten.

In de sector bouw - een typisch Vlaams probleem - die circa 25 procent van de totale werkloosheid opslorpt, is de crisis catastrofaal. We zijn er dan ook van overtuigd dat de nieuwe maatregelen inzake bouwpremies en de te verwachten maatregelen voor de saneringspremies en stadsvernieuwing, samen met de stimuli vanuit de nationale overheid, nieuwe kansen op tewerkstelling zullen geven.

De mogelijkheden die in het textielplan steken moeten door onze Vlaamse bedrijven nog meer worden aangesproken en georiënteerd.

Terloops wil ik het initiatief dat in Kortrijk loopt inzake herscholing en vervolmaking, mits enkele correcties, als adequaat middel citeren.

Elke maatregel moet ten slotte vanuit een regionale hoek bekeken worden. De grote werkloosheid in de arrondissementen Veurne - Oostende - Turnhout - Hasselt - Tongeren en Aalst moet onze bijzondere zorg wegdragen. Voor deze streken moeten nieuwe industriële activiteiten worden gerealiseerd. Waar de crisis het ergst toeslaat moet het sterkst worden tussen beide gekomen.

In de crisis moet de solidariteit bestaan.

Tot slot geef ik dan deze vergadering de overweging mee van Ignaas Lindemans in een artikel van „De gids op maatschappelijk gebied” van februari 1983 - bladzijde 100, ik citeer : „Mijn enige overtuiging is dat er moet werk kunnen gevonden worden voor allen die werk zoeken. Dit is een ethisch en politiek uitgangspunt, dat na de oorlog aanvaard werd ook door de verdedigers van de sociale markteconomie. Als wij daartoe niet in staat zijn, dan kunnen wij ons systeem opdoeken. Economisten, monetaristen, verdedigers van de markteconomie, ondernemers, syndicalisten, politici en regeringsleiders moeten uitgaan van het humanistisch a priori : een economisch herstel dat de werklozen niet aan werk helpt is geen herstel en geen economie, die in dienst staan van mens en gemeenschap, met de blik naar het jaar **2.000** gekeerd”. (**Applaus bij de CVP en de W**)

De Voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer L. Vanvelthoven (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, mijn uiteenzetting zal uitermate kort zijn. Ik ben immers van oordeel dat de Limburgse situatie inzake tewerkstelling geen bijzondere argumentatie meer behoeft. Inderdaad, op donderdag 17 maart 1983 op een persconferentie, heeft de Limburgse gouverneur zeer terecht de alarmklok geluid in verband met de Limburgse werkloosheidscijfers. Letterlijk heeft hij verklaard, mijnheer de Minister, dat de bezorgdheid om de tewerkstelling-Limburg is ingegeven door de vrees dat de bijzonder hoge werkloosheidsdruk in de nabije toekomst wel eens oorzaak zou kunnen zijn van sociale spanningen, die in deze provincie niet meer meester zijn te blijven. De noodkreet vanuit Limburg mag niet onbeantwoord blijven.

Moet in herinnering worden gebracht dat Limburg vorige maand meer dan 51.000 werklozen heeft geregistreerd en dat het peil van 26 procent werklozen bij de beroepsbevolking is bereikt ? Moet erop worden gewezen dat Limburg de grootste werkloosheidsdruk kent van alle Belgische provincies ? Moet erop worden gewezen dat de RSZ-tewerkstelling in Limburg een verlies van 5.000 arbeidsplaatsen kent van december 1978 tot december 1981 ? Moet erop worden gewezen dat de aangroei van het aantal actieven per jaar, nu 4.900, 16 procent van de jaarlijkse rijksaangroei bedraagt, terwijl het Limburgse aandeel in de huidige beroepsbevolking van het rijk slechts 7 procent bedraagt ? Moet ten slotte erop worden gewezen dat de toeneming van de gezinnen in Limburg in de toekomst 20 à 25 % van de gezinstoeneming in het Vlaamse Gewest zal bedragen en dat het ritme van de gezinnenaangroei in dezelfde provincie in de toekomst dubbel zo hoog zal liggen als in het Vlaamse Gewest ?

In het licht van dit cijfermateriaal, overheerst in Limburg het terechte gevoel dat de overheid onvoldoende deze situatie kent, onvoldoende aandacht heeft geschonken en schenkt aan de bijzondere noden die Limburg kent.

Vanvelthoven

Het Vlaams beleid – en dit is onze vraag – moet aan Limburg geven wat aan Limburg toekomt. In de huidige ministeries en parastatalen werkt nu minder dan 5 procent Limburgers. Door decentralisatie en huisvesting van belangrijke Vlaamse diensten in Limburg moet dit percentage gevoelig kunnen worden opgetrokken. Limburg heeft, op een ogenblik dat nationale maatregelen voor personeelsbeperking in de welzijnssector, bij voorbeeld in de ziekenhuissector, worden doorgetrokken, nog een ernstige achterstand ter zake op te halen.

Terwijl Limburg nood heeft aan een uitbouw van toeristische infrastructuur, groeit het besef dat de vervoers- en communicatiestructuur onevenwichtig werd uitgebouwd in het verleden en dat Limburg daarenboven zwaar gebukt gaat onder de vervuilde activiteiten in het verleden verwekt, zoals in Noord-Limburg en ook thans nog in Tessenderlo.

Terwijl de bouwactiviteiten zwaar afnemen en de nationale maatschappijen voor sociale woningbouw in ernstige moeilijkheden komen, heerst in Limburg meer en meer woningnood.

Terwijl de werkloosheid in Limburg de hoogste toppen scheert, is het Limburgs aandeel in de tewerkstelling van BTK, derde arbeidscircuit en interdepartementeel begrotingsfonds te klein.

Terwijl Limburg door de Europese Commissie als ontwikkelingsgebied wordt erkend, laat men toe dat de koolnijverheid geen of onvoldoende afzet vindt in de Belgische gesubsidieerde industrie, dat zelfs duurdere buitenlandse kolen worden aangekocht en blijven de bouw van een elektrische kolencentrale en van een cokesfabriek die Limburgse kolen verbruikt, meer dan ooit twijfelachtig.

Mijnheer de Minister, Limburgse instanties vestigden reeds de aandacht op de dramatische gevolgen van de actuele, structurele wijzigingen voor Limburg. In de publikatie „Stand van Zaken Limburgs Tewerkstellingsplan 1981-1985” van oktober 1982 van het Provinciaal Christelijk Vakverbond

van Limburg werd een oproep gericht tot alle verantwoordelijke instanties op sociaal, economisch en industrieel gebied, alsmede in het onderwijs met de vraag meer voor de toekomst van de Limburgse bevolking te doen.

In „Limburg 2000”, een bundeling van de nieuwe perspectieven van de socialistische Gemeenschappelijke Actie, werd verklaard dat men zich niet mag vergissen en dat structurele wijzigingen onze maatschappij grondig zullen vervormen.

De groei naar deze nieuwe constellatie zal moeilijk zijn, moeilijker dan wij ons kunnen voorstellen. De opeenvolging van economische en ook maatschappelijke veranderingen heeft verregaande gevolgen voor de evolutie van een land, een streek of gewoon voor het leven van elk individu. De richting van de veranderingen, maar vooral de snelheid waarmede zij zich aan ons opdringen maken dat de nu levende mens geconfronteerd wordt met een toenemende verkaveling van de oude actie, denk- en gevoelspatronen en met de noodzaak nieuwe gedragslijnen op te bouwen.

Mijnheer de Minister, alle Limburgse geledingen blijven erop wijzen dat het maatschappelijk leven, de economische activiteit, de welvaart en het welzijn van de Limburgse gemeenschap meer aandacht vragen dan tot nu toe het geval is geweest. Wij weten dat geen pasklare oplossingen voorhanden zijn.

Limburg hoopt, alhoewel wij weten dat de nationale overheid de eerste verantwoordelijke blijft in deze situatie, dat het Vlaanderen, dat wij dag na dag gestalte pogen te geven, geen nieuwe bron mag worden van verdere teleurstelling voor de talrijke Limburgse jonge werklozen, die geen uitlaat vinden voor hun zin voor actie en hun verlangen om hun steentje bij te dragen tot de maatschappelijke opbouw.

Wij hopen dat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest niet langer talmen om toch die onaanvaardbare hoge werkloosheid die Limburg tot noodgebied maakt, in te dijken.

Wij moeten allen samen beseffen dat geen overheid ongestraft elk toekomstperspectief kan blijven ontnemen aan haar jongeren en dat geldt vooral voor Limburg. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik sluit mij vanzelfsprekend volledig aan bij het betoog van de heer Vanvelthoven.

Een van de grote problemen van deze begroting is het feit dat er een totaal gebrek bestaat aan sub-regionale differentiatie in de uitgavenbegroting. Nergens en zeker niet in het gedeelte gewijd aan economie, tewerkstelling en energie wordt bijzondere aandacht besteed aan de situatie in het Limburgse.

Ik ga hier al de argumenten niet aanhalen. De minister weet dat met praktisch een quasi zekerheid kan gesteld worden dat binnen enkele jaren, meer in het bijzonder tussen 1985 en 1995, zich zeer grote problemen zullen stellen, omdat de evolutie van het arbeidsaanbod in Limburg ongeveer de helft zou kunnen bedragen van wat voor Vlaanderen in zijn totaliteit het geval is. Op basis daarvan zou men bijna de extreme eis kunnen formuleren dat binnen een aantal jaren de helft van het budget wat de regionale expansie betreft, naar Limburg zou moeten gaan.

Het merkwaardige is dat het om een verschijnsel gaat waarbij zich geen onzekerheden manifesteren.

De demografie is nu eenmaal zo dat men deze cijfers praktisch met exactheid kan vooropstellen.

Wij weten wat er binnen enkele jaren met het arbeidsaanbod en met de totale actieve bevolking in Limburg gaat gebeuren.

Men moet achteraf dus niet komen zeggen dat men daarvan niet op de hoogte was.

Daarom dringt de Volksunie Limburg sedert jaren aan op een prioritair plan voor Limburg.

Desaeyere

Nu stel ik vast dat hieraan in deze begroting opnieuw geen aandacht wordt besteed. Ik denk dat bij een begroting de klemtoon niet alleen verticaal moet gelegd worden, volgens de materies, maar ook horizontaal, volgens de verschillende subregionen.

Ik kan dit door een aantal voorbeelden aantonen. Ik zou in het bijzonder drie voorbeelden willen aanhalen, hetgeen mij zal toelaten ook op de meer algemene problematiek in te gaan.

Vooreerst het Simona-project qua arbeidsbemiddeling. Daar wordt weliswaar mondeling door de Minister beweerd dat de meest getroffen gebieden prioriteit zullen krijgen. Wanneer men echter nagaat wat er in werkelijkheid gebeurt, moet men vaststellen dat, nadat Vilvoorde aan de beurt is gekomen, eerst nog Leuven en Mechelen en nog andere gebieden aan de beurt zullen komen alvorens dit voor Hasselt het geval zal zijn.

Dit is symptomatisch. Men spreekt van technische moeilijkheden, maar, mijnheer de Minister, ik stel enkel vast dat er op dit vlak een algemene strategie ontbreekt en dat er qua concrete maatregelen in feite niets is gepland.

Inderdaad, in het zagezegde tewerkstellingsplan voor Vlaanderen waarmee u uitpakt voor het creëren van 25.000 werkplaatsen, wordt evenmin aan de specifieke problematiek van Limburg belang gehecht,

Ik wil even nader ingaan op dit algemeen tewerkstellingsplan en enkele vragen stellen.

Voor een groot gedeelte gaat het hier om een overdracht van de middelen die op nationaal vlak door Minister Hansenne worden aangewend. U hebt in feite geen eigen afzonderlijk plan om de werkloosheid te bestrijden.

Meer specifiek stelt zich het probleem, mijnheer de Minister, in verband met de uitdrukkelijke regeringsbelofte, met name dat vóór 30 juni 1983 de tewerkstelling op hetzelfde peil zou moeten gehandhaafd zijn ten opzichte van 30 juni van vorig jaar. Er

zouden maatregelen komen die zowel zouden gelden op het globale vlak als op het subregionale vlak.

Wij zijn bijna einde maart. De datum van 30 juni 1983 komt steeds dichterbij en ik zou dan ook ter gelegenheid van dit debat hierover enkele concrete vragen willen stellen.

Welke is momenteel de situatie voor de verschillende arrondissementen? Hoe is de tewerkstelling in vergelijking met 30 juni van vorig jaar? Wat verwacht uzelf binnen een drietal maanden, tegen die fatale datum van 30 juni? Ik heb inderdaad nog maar weinig gehoord over concrete maatregelen die de Regering zou nemen om haar belofte gestand te doen.

Ik hoop dat u niet dezelfde weg opgaat zoals met Cockerill-Sambre, dus die datum laten komen en dan zeggen wat u gaat doen om de belofte waar te maken en er dan opnieuw ettelijke maanden laten overheen gaan.

Nog in verband met het tewerkstellingsplan moet ik zeggen, mijnheer de Minister dat vanzelfsprekend ook de vraag naar boven moet worden gesteld. Met de vraag naar het nationale vlak toe, moet ik dan eens te meer constateren dat wij op gebied van tewerkstelling op een zeer stiefmoederlijke manier worden behandeld.

In het plan haalt u wel een aantal algemene percentages aan, maar indien wij dit even omzetten in concrete cijfers qua arbeidsplaatsen, qua budget, komen wij tot merkwaardige vaststellingen.

Indien wij het percentage van de werklozen in Vlaanderen met name 56,56 procent – dit cijfer staat in het verslag – zouden toepassen op de globale cijfers die voorzien zijn in de verschillende tewerkstellingsplannen, stellen wij vast, ten eerste, dat wat betreft de tewerkgestelde werklozen op een totaal van 31.772, Vlaanderen in feite 17.970 mensen in dit deelproject zou moeten hebben, daar waar dit aantal slechts 16.423 bedraagt.

Wat het bijzonder tijdelijk kader betreft, zouden wij 17.244 en 9.810 moeten hebben. Daar zitten wij weliswaar iets boven.

Voor het derde arbeidscijfer zouden wij systematisch een verhoging moeten zien: voor niveau I van 6 naar 22; voor niveau II van 167 naar 433; voor niveau III van 263 naar 365; voor niveau IV van 1.633 naar 1.611.

Ten slotte, wat de stagiairs betreft, zouden wij in feite moeten gaan van 15.494 naar 16.362.

In het totaal van het globaal nationaal plan tot opslorping van de werkloosheid heeft Vlaanderen, op basis van de werkloosheid, in feite recht op 46.573 arbeidsplaatsen ten opzichte van 44.625 arbeidsplaatsen.

Wij kunnen stellen dat dit ganse systeem in feite aan Vlaanderen ongeveer 2.000 arbeidsplaatsen kost. Dit is ongeveer 5 procent van dit programma. Omgezet in budgettaire termen betekent dit een transfer naar Wallonië van circa 600 miljoen. Dus ook op dit vlak betekent het huidige nationaal systeem een transfer van ongeveer 5 procent van Vlaanderen naar Wallonië een cijfer dat wij regelmatig terugvinden in Leuvense publicaties, maar dat wij, merkwaardig genoeg, op zo een cruciaal gebied ook moeten vaststellen.

Ik meen dat de Vlaamse Regering dit met méér kracht zou moeten beklemtonen dan dit op dit ogenblik gebeurt.

Zeer kort wil ik het nog hebben over het energieluik. Ook op dit gebied zijn we er, in vergelijking met de Waalse inspanningen en de Waalse dynamiek, maar povertjes uitgekomen. Er wordt niets gezegd over de steenkolen, over de elektriciteitscentrale en de vooral voor Limburg zo noodzakelijke vorming van een Vlaamse steenkool- en staalbekken waarbij een gewaarborgde afzet van de Limburgse cokeskolen bij Sidmar moet worden verzekerd.

Tot slot nog een kleine opmerking in verband met het hele economische beleid: Ik moet vaststellen dat de propagandaslag die u voert bijna in omgekeerde verhouding staat met de reële middelen waarover u beschikt. Dit komt vooral tot uiting in verband met het Fonds voor industriële vernieuwing dat nationaal wordt gehouden. U zegt met de mond dat u een innove-

Desaeyere

innoverend beleid voert maar dat eigenlijk de beslissingen hieromtrent 'op nationaal vlak moeten worden genomen.

Het stoort mij in het bijzonder dat in de jongste regeringsverklaring nogmaals in een uitbreiding van dit Fonds is voorzien. Het zou veel logischer zijn dat hier in deze begroting zou voorkomen. Aldus zult u niet alleen een propagandacampagne voeren in verband met de Derde Industriële Revolutie in Vlaanderen maar er ook iets voor doen. U kunt aanvoeren dat u in uw regionale begroting daarvoor geen verantwoordelijkheid heeft. Maar toch is uw partij mede verantwoordelijk voor deze regeringsverklaring en zoudt u kunnen aandringen in het overlegcomité tussen de nationale regering en de Executieven dat het niet de verkeerde richting uitgaat. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : De heer Dhoore heeft het woord.

De heer L. Dhoore (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, artikel 6, paragraaf 1, VI en VII en paragraaf 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 geeft aan uw Executieve een aantal bevoegdheden op het stuk van de energie.

Ik wil daarover zes vragen stellen.

Ten eerste, hoe ver staat het met punt 2 van de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve van 21 januari 1982 waar namelijk wordt gesproken over nieuwe impulsen die zouden worden gegeven voor energiebesparende maatregelen ?

Ten tweede, hoe ver staat het met punt 3 van uw beleidsverklaring waarin u spreekt over projecten inzake collectieve uitrustingen. U heeft het bijvoorbeeld over afstandsverwarming.

Ten derde, het decreet dat verleden jaar werd goedgekeurd over de uitbreiding van de concessie voor de Limburgse steenkolenmijnen heeft een begin van uitvoering. Wij hebben dit in de commissie besproken. Maar ik heb zorgen over de definitieve verpachting waarover u me antwoordt

dat de zaak op goede weg is en dat er nog een probleem is van de eigendomsverhouding. Graag kreeg ik hierover opheldering en hoop dat definitief het licht op groen wordt gezet.

Ten vierde, in punt 4 van uw beleidsverklaring spreekt u over de valorisatie, de afzet en de technologie in verband met de Vlaamse steenkolen. Mag ik er op aandringen dat de Vlaamse Executieve in de komende maanden en jaren Sidmar zou overreden tot het afnemen van een belangrijk kere hoeveelheid Limburgse steenkolen.

Ten vijfde, u spreekt over een doelmatige samenhang tussen een nationaal en een gewestelijk energiebeleid. In dat verband wou ik graag weten wat uw inspanningen zullen zijn met betrekking tot een kolencentrale, waar nu ook de Senaat zich heeft voor uitgesproken, en in verband met de omschakeling van Langerlo op kolen. Beide problemen gezien in het kader van de milieuzorg.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit een uiterst belangrijk probleem is en dat dit vanzelfsprekend hoofdzakelijk, zorniet uitsluitend, behoort tot de bevoegdheid van Vlaanderen.

Ten zesde, in uw overleg hebt u ongetwijfeld reeds de grote zorg tot uiting gebracht over de verdere ontwikkeling van het energiepark. Ik denk namelijk aan de kerncentrales. Uw Minister van leefmilieu zal dezelfde zorg hebben als zijn nationale collega in verband met eventueel het bouwen van Doel V, waarvan ik altijd dacht dat de oprichting niet meer mogelijk zou zijn. Ik meen ook dat men zeker niet meer zal denken aan de idee van 1967 betreffende een kerncentrale te Nieuwpoort of te Zeebrugge. Dat ligt mij toch onmogelijk. Laten wij onze stem laten horen in dit nationaal concert om tijdig te waarschuwen. Wij hebben van op deze tribune reeds gepleit voor de uitbouw van onze elektriciteitscentrales. Wij moeten daaromtrent in de toekomst denken aan fossiele brandstoffen voor de kolencentrales.

Wij stellen met grote zorg de vraag naar de implicaties, ook in verband met het leefmilieu, in verband met

Chooz.

Ik wou bij deze gelegenheid tevens de vraag stellen hoever het staat met Gravelines, waarvan de invloed voor ons vanzelfsprekend minder belangrijk is omdat de afstand tussen dit kernpak in Noord-Frankrijk en onze grens groter is. Ik weet dat het mathematisch model van de Noordzee dit van kortbij zou moeten volgen. Hopelijk gebeurt dat. Het zou goed zijn daar de uitslag van te kennen.

Ten slotte is er ook een vraag in verband met Limburg. Ik sluit mij hier aan bij wat mijn twee collega's hebben gevraagd. Wij uiten hier werkelijk een noodkreet, mijnheer de Minister. Het is niet om pessimistisch te zijn en zeker ook niet de bedoeling regionalist te zijn in de enge betekenis van het woord. Maar, op objectieve basis is het voor iedereen toch duidelijk dat men voor deze streek een speciale inspanning moet doen, zoals onze Gouverneur van Limburg verleden week op, ik durf bijna zeggen, dramatische wijze heeft gevraagd.

Ik wens in dat verband vier vragen te stellen.

Ten eerste, er bestaan plannen in verband met Limburg die van verschillende zijde werden opgesteld maar gelijklopend zijn, ook al is er soms een andere benadering te bespeuren.

Mijnheer de Minister, is het niet mogelijk daarover eens van gedachten te wisselen om, het zijn zeer concrete plannen, na te gaan wat op korte tijd mogelijk is en in welke mate de Vlaamse Executieve daarop zal kunnen inspelen.

Ten tweede, u bent optimist - wij zijn gelukkig dit samen met u te kunnen zijn - wat de herneming betreft van de privé-investeringen in Vlaanderen. Wij hopen dat men werkelijk bewust, men noemt dat in economische termen voluntaristisch, zal opteren voor Limburg. De collega's van de andere gouden gaan ermee akkoord omdat het zo elementair, billijk en rechtvaardig is.

Ten derde, is er de achterstand van de Limburgse bevolking in het openbaar ambt, waarop collega Vanvelthoven

D hoore

heeft gewezen. Dat is voor een stuk te wijten aan de afstend van Brussel en misschien ook aan het niet voldoende op tijd informeren van de jonge mensen in verband met deelname aan examens. Is het niet mogelijk daarop in te spelen en middelen te vinden om een correctie aan te brengen in de overtuiging dat het later vanzelf zal worden geregulariseerd omdat er een grotere participatie zal komen ?

Mijn laatste en vierde vraag is dat de maatregelen niet lineair zouden worden genomen en dat deze bewust, dat is toch verantwoord op basis van objectieve normen, anders zouden worden toegepast. Dat ligt voor een groot stuk in uw kamp omdat de uit-

voering ervan in handen is van uw Minister van welzijnszorg.

Mijnheer de Minister, Limburg heeft zowat het gevoel dat het vroeger ver van de zon lag, namelijk ver van Brussel. Limburg heeft hoop gesteld in Vlaanderen en hoopt dat het niet even ver zal blijven liggen van Mechelen of Antwerpen, of moet ik zeggen van Leuven ? Wij rekenen op u om daarvoor een uiterste inspanning te doen.
(Applaus bij de CVP en de PVV)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Ik stel voor de lijst van de sprekers voor de materie economie en werkgelegenheid af te sluiten. Er zijn nog twee sprekers ingeschreven, behalve de leden van de Executieve.

Geen bezwaar ? (Instemming)

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 12.30 uur.
